

NÁRODNÍ DIVADLO

ČÍSLO 10 / ČERVEN 2020 / 137. SEZONA 2019–2020 / WWW.NARODNI-DIVADLO.CZ

3. SPECIÁLNÍ E-VYDÁNÍ

V KORONAKARANTÉNĚ

06
22
30

Federico Levoli a Jakub Rašek

v baletu Kafka: Proces

Česká opera
v Národním divadle

Činohra v časech
koronakarantény III

Národní divadlo

Opera

PREMIÉRY / PREMIERES

NÁRODNÍ DIVADLO /
THE NATIONAL THEATRE

Giacomo Puccini

Turandot

Dirigent: Jaroslav Kyzlink
Režie: Zuzana Gilhuus
23. a 25. 1. 2020

Jaromír Weinberger

**Švanda dudák /
Schwanda the Bagpiper**

Dirigent: Zbyněk Müller
Režie: Vladimír Morávek
28. a 30. 5. 2020

Bohuslav Martinů

Špalíček / The Chap-Book

Dirigent: Jaroslav Kyzlink
Režie: Petr Zúška
25. a 26. 6. 2020

STAVOVSKÉ DIVADLO /
THE ESTATES THEATRE

Rodion Ščedrin

Lolita

Dirigent: Sergey Neller
Režie: Sláva Daubnerová
3. a 5. 10. 2019

STÁTNÍ OPERA /
THE STATE OPERA

Karol Szymanowski

Král Roger / King Roger

Dirigent: Karl-Heinz Steffens
Režie: Mariusz Treliński
3. a 5. 4. 2020

KONCERTY / CONCERTS

NÁRODNÍ DIVADLO /
THE NATIONAL THEATRE**Zahajovací koncert sezony
2019/2020 ke 30. výročí
sametové revoluce**

Dirigent: Jaroslav Kyzlink
12. 9. 2019

Komorní koncert

19. 10. 2019

Adventní koncerty

Dirigent: Jan Chalupský
Sbor a Orchestr Národního divadla
1., 8., 15. a 22. 12. 2019

**Matiné ke 196. výročí narození
Bedřicha Smetany**

1. 3. 2020

STAVOVSKÉ DIVADLO /
THE ESTATES THEATRE**Mozartovy narozeniny 2020**

27. 1. 2020

Zaide

10., 13. 4. 2020

STÁTNÍ OPERA /
THE STATE OPERA**Slavnostní koncert****ke znovuotevření Státní opery**

Dirigent: Karl-Heinz Steffens
5. 1. 2020

Činohra

PREMIÉRY / PREMIERES

NÁRODNÍ DIVADLO /
THE NATIONAL THEATRE

Sofoklés

Král Oidipús / Oedipus Rex

Režie: Jan Frič
5. a 6. 12. 2019

STAVOVSKÉ DIVADLO /
THE ESTATES THEATRE

Thomas Bernhard

Oběd u Wittgensteina /**Lunch at Wittgenstein**

Režie: Daniel Špinar
7. a 8. 11. 2019

Vincent Macaigne

Stát jsem já / I am a Country

Režie: Jan Mikulášek
12. a 13. 3. 2020

Fjodor Michajlovič Dostojevskij

Idiot / The Idiot

Režie: Daniel Špinar
4. a 5. 6. 2020

NOVÁ SCÉNA /
THE NEW STAGE

Witold Gombrowicz

Kosmos / Cosmos

Režie: Ivan Buraj
14. a 15. 11. 2019

Koncové světlo / The End Light

Režie: Jan Frič
27. a 28. 2. 2020

Katja Brunnerová

Duchové jsou taky jenom lidi /**Ghosts are Only Humans Too**

Režie: Kamila Polívková
14. a 15. 5. 2020

Balet

PREMIÉRY / PREMIERES

NÁRODNÍ DIVADLO /
THE NATIONAL THEATRE**Kylián – Mosty času / Bridges of Time**

Bella Figura

Gods and Dogs

Petite Mort

Šest tanců (Sechs Tänze)

Choreografie: Jiří Kylián

Hudba: Benjamin Britten, Dirk Haub-

rich, Ludwig van Beethoven, Wolfgang

Amadeus Mozart

13. 11. 2019

Oněgin / Onegin

Choreografie: John Cranko

Hudba: Kurt-Heinz Stolze

podle Petra Iljiče Čajkovského

20. 2. 2020

Zbyněk Matějů

Čarodějův učeň / Křabab

Choreografie: Jan Kodet

Hudba: Zbyněk Matějů

6. 6. 2020

STAVOVSKÉ DIVADLO /
THE ESTATES THEATRE**Leonce & Lena**

Choreografie: Christian Spuck

Hudba: Léo Delibes, Martin Donner,

Amilcare Ponchielli, Alfred Schnittke,

Johann Strauss ml., Johann Strauss

st., Josef Strauss, Bernd Alois

Zimmermann, Hank Cochran, Eartha

Kitt, The Mamas and the Papas

30. 11. 2019

STÁTNÍ OPERA /
THE STATE OPERA**Spící krasavice / Sleeping Beauty**

Hudba: Petr Iljič Čajkovskij

Choreografie: Marcia Haydée

21. 5. 2020

Laterna magika

PREMIÉRY / PREMIERES

NOVÁ SCÉNA /
THE NEW STAGE**Bon Appétit!**

Společný projekt Laterny magiky

a Baletu ND

Režie: SKUTR (Martin Kukučka

a Lukáš Trpišovský)

Choreografie: Jan Kodet

2. a 3. 4. 2020

Milí diváci,

po nelehké době, kdy jsme spolu s ostatním světem čelili stejným problémům, se tanečníci po několikaměsíční přestávce s radostí vrátili na sály v Anenském areálu. Je vskutku dojemné je opět vidět plně soustředěné na práci a připravovat se na repertoár na příští sezonu. Jejich profesionální přístup, pokora, duševní vyrovnanost i obrovské nasazení jsou nesmírně inspirující.

Začínali jsme kratšími tréninky, rozcvičeními, aby si tanečníci znovu zvykli, postupně našli svou formu bez nutnosti podávat hned vrcholné výkony. Nyní se však již věnujeme řádnému zkoušení, běžným tréninkům a zdokonalování více než třísetleté tradice klasického baletu nicméně v úctě k nárokům, které balet jako náročná, přes tři sta let stará disciplína, zapojující lidské tělo i duši, vyžaduje.

V neděli 14. června se totiž ve dvou představeních vrátíme na jeviště! Těšíme se na opětovné setkání s diváky v hledišti! Poté, co jsme byli nuceni od března zrušit všechna plánovaná vystoupení, se tak alespoň budeme moci důstojně rozloučit se sezonou 2019/2020. V komponovaném večeru *Kylián – Mosty času*, se opět dotkneme divadelního zázraku, darujeme umělecký zážitek a poděkujeme divákům za trpělivost, s níž snášeli nouzový stav a zrušená představení.

Posláním baletního souboru je ukazovat krásu. Vy, milí diváci, nám pomáháte, abychom touto krásou žili. Bez vás bychom totiž nedokázali odhalit celé bohatství tance, této svébytné umělecké formy.

Naše představení jsou nesmírně důležitá pro rozvíjení kulturní identity. Divadlo nás inspiruje do budoucnosti. Už se nemůžeme dočkat, až 27. srpna zahájíme novou sezonu satirickou komedií *Leonce & Lena* a budeme pokračovat dalšími repertoárovými tituly: *Kafka: Proces*, *Kylián – Mosty času*, *La Fille mal gardée (Marná opatrnost)* a *Labutí jezero*.

Nové začátky skvěle vystihuje také název chystaného komponovaného večer: *Phoenix*. Jako bájný pták Fénix se znovuzrodíme z popela, dáme prostor kreativitě a novým

hlasům. Ve světové premiéře v listopadu 2020 tak představíme díla tří renomovaných současných choreografů – Alejandra Cerruda, Cayetana Sota a Douglase Lee.

Těžké časy nabízejí příležitost k zamyšlení a přemítání. Snažíme se soustředit na to, co je nejdůležitější, věnovat se věcem, na kterých nám nejvíc záleží. Udržet si pozitivní přístup, být solidární a spojit se s lidmi kolem nás.

V posledních dnech se mi do mysli vrací příběh ze španělského kláštera Montserrat, jehož obyvatelé, mniši, dodržují mlčení jako jeden s hlavních požadavků jejich řádu. Podobná kázeň a trpělivost jsou také charakteristickými rysy skutečných umělců.

Příležitost promluvit dostávají mniši jednou za dva roky a smějí říct jenom dvě slova.

Jeden novic, jenž se v tomto řádu připravoval na duchovní cestu, byl po prvním dvouletém období vyzván, aby svá dvě slova prezentoval. „Příšerné jídlo!“ prohlásil. Příště využil příležitosti k tomu, aby oznámil: „Nepohodlné lůžko!“ A nakonec se nechal slyšet: „Já odcházím!“ Opat se na mladého mnicha podíval a řekl: „Vlastně mě to nepřekvapuje. Od začátku si jenom pořád, pořád a pořád stěžuješ.“ Extrémní situace? Možná.

Co kdyby vás někdo požádal, abyste svůj životní pocit shrnuli do dvou slov? Soustředili byste se na nepříjemnosti, překážky a ústrky, nebo na věci, které jsou dobré, správné a krásné?

My lidé často zapomínáme na to, jak skvěle se máme a jak vzácný je náš čas. Věřím, že umění a tanec, které se na chvíli odmlčely, nám brzy opět připomenou, jak cenné je naše kulturní dědictví, naše společné lidské hodnoty.

Prosím, nezapomínejme, že umění je pro společnost jako léčivý balzám.

Filip Barankiewicz,
umělecký ředitel Baletu ND

FOTO: P. HEJNÝ

Premieres
FOR THE 2019–2020 SEASON
Premiéry

SEZONY 2019–2020

Pět mimořádných červnových představení

Hlediště Národního divadla opět ožilo potleskem. V době od 10. do 14. června 2020 jsme v historické budově pro limitovaný počet diváků připravili pět mimořádných představení – *Manon Lescaut* (ve středu 10. a ve čtvrtek 11. června vždy v 19.00), balet *Kylián – Mosty času* (v neděli 14. června ve 14.00 a v 19.00) a jednou operní koncertní gala s názvem *Opera před oponou* (v pátek 12. června v 19.00).

Vstupenky na dvě z těchto představení jsme věnovali jako dárek zdravotníkům. Na střešní *Manon Lescaut* přišel i ministr zdravotnictví **Adam Vojtěch** a ministr kultury **Lubomír Zaorálek**. Děkujeme, že se naši diváci vrací a že bez problémů dodržují všechna nutná hygienická opatření.

#divadlojezpet

Minulé sezony jsme zahajovali na náměstí Václava Havla
Foto: H. Smejkalová

Zelené investice pokračují i během covidové krize

V Anenském areálu Národního divadla se bude díky významné rekonstrukci vytápění topit ekologičtěji. Od října bude objekty zásobovat teplem nová kotelna, osazená účinnějším, a hlavně ekologičtějším kotlem.

V areálu sídlí například Archiv Národního divadla a soubory Baletu a Činohry, které tam mají rozsáhlé zázemí, včetně zkušeben. Areál bývalého kláštera je vytápěn centrální kotelnou, která dále slouží jako zdroj tepla pro vytápění několika okolních budov – Unitaria, Divadlo Na zábradlí, kostel sv. Anny, SPŠ v Betlémské ulici. V rámci rekonstrukce dojde k výměně stávajících zdrojů tepla v kotelně (nízkotlaká teplovodní kotelna na zemní plyn – kotelna II. kategorie, rekonstruovaná v roce 2010) za nový plynový kondenzační dvojkotel, k přesunutí stávající technologie a vytvoření nových směšovacích uzlů ve strojovně a k úpravě měření a regulace tlaku plynu pro kotelnu. Emise oxidů dusíku budou díky novému kotli 4x nižší. Projekt v hodnotě 13,2 milionu korun bude mít na starost společnost ENESA, dcera ČEZ ESCO.

„Obdrželi jsme stavební povolení. Úpravy budou probíhat v době provozní odstávky, tak aby nová kotelna mohla začít fungovat před začátkem topné sezony,“ oznámil prof. MgA. Jan Burian, ředitel Národního divadla.

Po instalaci veškerého nového vybavení bude fasádě kotelný citlivě navrácen původní historický vzhled – dojde k vybourání stávající prosklené stěny, kompletní rekonstrukci dřevěných vrat, ozdobných mříží, oken a kovaných venkovních svítidel. Národní divadlo v rámci plánované rekonstrukce vrátí objektům část jejich původní podoby, zničené necitlivými zásahy během minulého století. Energetickým úsporám se Národní divadlo věnuje již od roku 2007. Ve svých objektech realizuje různé energeticky úsporné projekty řešené metodou EPC, který díky spojení tradičních technických řešení s využitím obnovitelných zdrojů a inteligentního způsobu řízení budovy v centru Prahy umožnil snížit spotřebu plynu o polovinu a přinesl úspory energie v hodnotě přes 93,4 mil. korun.

Zahájení sezony 2020/2021

Národní divadlo přivítá novou sezonu počinem, jaký jsme si měsíce nesměli dopřát – setkáním herců, tanečníků a dalších zaměstnanců divadla s veřejností, setkáním plným divadla a hudby pod širým nebem na Střeleckém ostrově, zkrátka velkou společnou oslavou hlediště, jeviště i zákulisí, která připomene, proč se všichni v divadle setkáváme tak rádi.

Na co se lze těšit?

Po celou dobu akce, tedy od 14.00 až do 22.00, bude k dispozici stánek s nabídkou knih, plakátů a další propagační produkce ND, s kolem štěstí nebo fotosoutěží. Odpoledne proběhne bazar oblečení umělců Národního divadla, pro děti i jejich doprovod bude připravena pohádka, či přesněji „pouliční podiváná“ souboru Bratři v tricku nazvaná *Prasečí cirkus*. Pojedou taky tvůrčí dílny – jak všeobecné, tak zaměřené na jednotlivé soubory (Balet chystá pro děti i pro dospělé *Marnou opatrnost*, Opera *Kukátko do českých oper* a Činohra v podvečer spustí další ročník studentského kurzu *ND Young*).

Samozřejmostí je provoz divadelní kávéárny Cocovan, v jejímž prostoru se od 15.00 budou střídát soubory ND po půlhodinách se svými moderovanými rozhovory s hvězdami svých souborů (včetně následující autogramiády!). Tuto část programu zakončí na hlavním pódiu soubor **Laterny magiky** ukázkou ze své inscenace *Zahrada* – bude to přímo finále z této nádherné podívané.

Hlavní program vypukne v 17.00 na hlavním pódiu – začne slavnostními proslovy, ale teatrálně také vzplanou ohně! **Opera** na tuto část dne chystá vystoupení svých sólistů, se slavnými áriemi vystoupí Jiří Brückler (*Don Giovanni*), Ester Pavlů (*Carmen*), Jana Sibera (*Prodaná nevěsta*), Svatopluk Sem (*Švanda dudák*). Následně **Balet** předvede site-specific akci na téma satirické komedie baletu *Leonce & Lena*. Jako třetí vystoupí v 18.30 **Činohra**, respektive kapela *Základní kameny úrazu*, složená ze členů souboru – nikoli jen hereckých, ale i dramaturgických.

Finále dne obstará hudební Dj produkce na baru přibližně od 19.30 do 21.00. Zkrátka program bude bohatý a vybírat bude z čeho, takže stojí za to, abyste přišli. My tam budeme, vy snad také, a tak se těšíme na viděnou na velkolepém začátku nové sezony, v níž chceme divadlem žít zase jaksepatri.

Zahájení nové sezony proběhne ve čtvrtek 3. září 2020 na Střeleckém ostrově mezi 14.00 a 22.00.

Vstupenky na srpen až listopad v prodeji

Od 1. června si můžete zakoupit vstupenky na podzimní představení. Vstupenky je možné zakoupit buď online, nebo v naší hlavní pokladně na Nové scéně Národního divadla. Ta je ve všední dny otevřena mezi 9.00–18.00, o víkendu pak mezi 10.00–18.00. Divákům, kteří měli zakoupené vstupenky na některé ze zrušených představení, nabízíme slevu 10 % na nákup nových vstupenek. Tuto slevu mohou po předložení původních vstupenek uplatnit do konce června.

JEŠTĚ JEDNOU INFORMACE O VRÁCENÍ VSTUPNÉHO ZA ZRUŠENÁ PŘEDSTAVENÍ

Národní divadlo v souladu s rozhodnutím vlády zrušilo všechna představení do konce této sezony, s výjimkou mimořádných představení v červnu. Vstupné za zrušená představení ([vizte program](#)) vám vrátíme do 90 dnů následovně:

1. Zaplatili jste online, převodem nebo fakturou?

Vrátíme platbu automaticky na účet, ze kterého byly vstupenky hrazeny.

2. Koupili jste vstupenky v pokladně?

Peníze za zrušené představení vám vrátíme na hlavní pokladně na Nové scéně. Pokud se nemůžete dostavit osobně, vyplňte prosím následující formulář [následující formulář](#) nebo zašlete na e-mailovou adresu platbynapokladne@narodni-divadlo.cz následující údaje:

- jméno, příjmení, číslo účtu, kam máme částku zaslat, dále termín a název představení;
- číslo vstupenky (11 místné číslo v pravém horním rohu vstupenky u čárového kódu);
- u zahraničních plateb potřebujeme také: jméno majitele účtu, adresa majitele účtu, IBAN, SWIFT CODE.

3. Zaplatili jste na dobírku nebo dárkovou poukázkou?

Peníze za zrušené představení vám vrátíme na hlavní pokladně na Nové scéně. Pokud se nemůžete dostavit osobně, vyplňte prosím [následující formulář](#) nebo zašlete na e-mailovou adresu objednavky@narodni-divadlo.cz následující údaje:

- jméno, příjmení, číslo účtu, kam máme částku zaslat, dále termín a název představení;
- číslo vstupenky (11 místné číslo v pravém horním rohu vstupenky u čárového kódu);
- u zahraničních plateb potřebujeme také: jméno majitele účtu, adresa majitele účtu, IBAN, SWIFT CODE.

4. Máte vstupenky v rámci předplatného?

Většina představení se uskuteční v náhradním termínu. Více informací je zveřejněno v sekci [Změny v předplatném](#) na našich webových stránkách.

5. Koupili jste vstupenku u smluvních prodejců?

Kontaktujte, prosím přímo prodejce.

6. **Nechci vrátit vstupné**

Velmi si vaši laskavosti a velkorysosti vážíme. V tomto případě se prosím obraťte na naší infolinku či na náš Mecenášský klub.

INFOLINKA

Po–Ne 10–18 hodin
info@narodni-divadlo.cz
+420 224 901 448

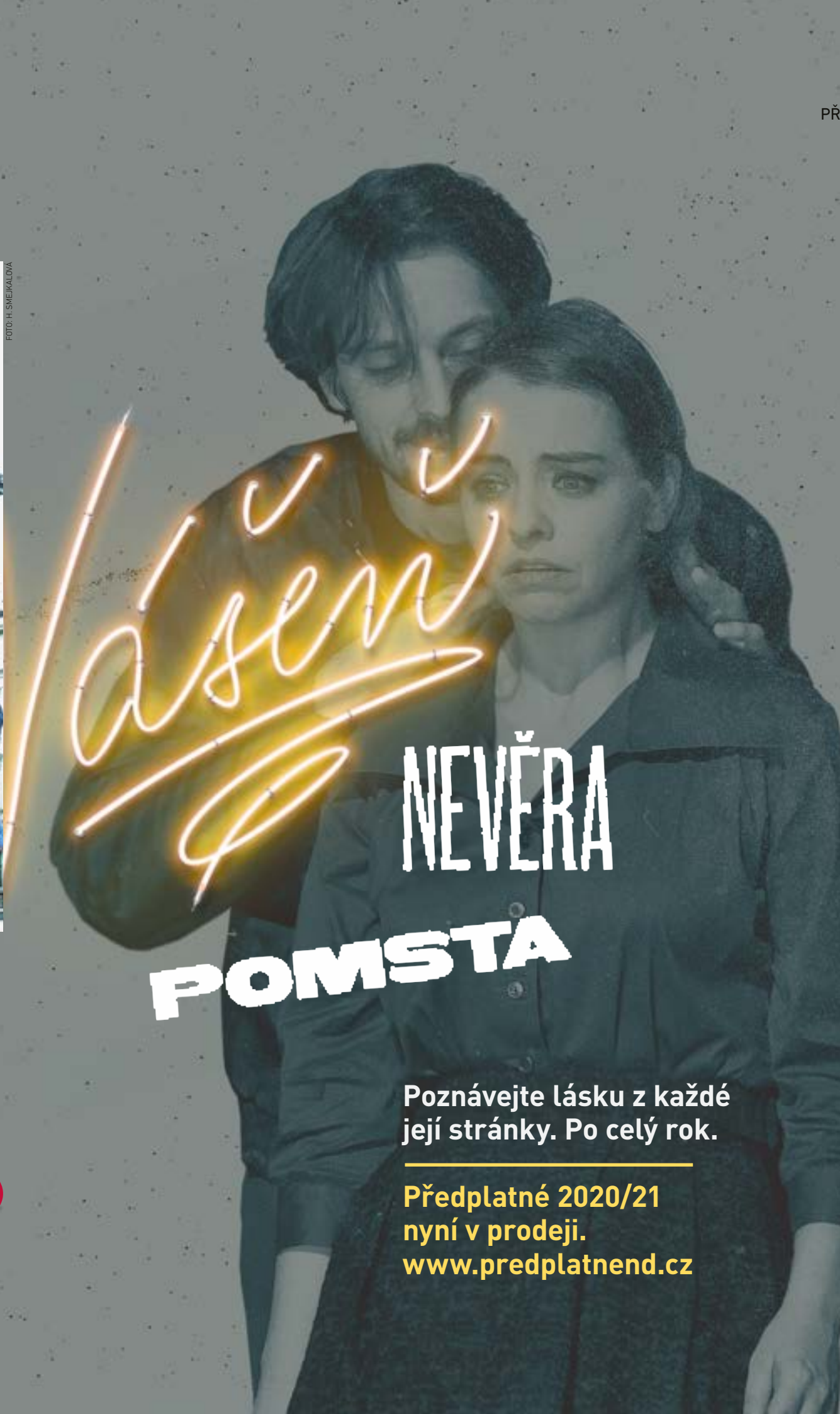
Výtěžek z benefičního koncertu ve Státní operě

Naše sólistka **Kateřina Kněžíková** symbolicky předala výtěžek z benefičního koncertu „Ve zpěvu hledíme úlevu...“ řediteli společnosti **Elpida** Jiřímu Hraběti. Děkujeme všem, kteří během koncertu přispěli na Linku seniorů provozovanou společností Elpida, která realizuje dlouhodobé projekty na podporu aktivního života seniorů.

Doprovodné programy Opery v sezoně 2020–2021

V následující sezoně se můžete těšit jednak na tradiční **dramaturgické úvody** cílené na zasazení uváděných děl do celkového kulturního i historického kontextu, tak nově na **setkání a autogramiády s umělci** o přestávce a na **diskuzní dílny** k vybraným inscenacím. Kompletní přehled programů a termínů zveřejníme v příštím čísle.

Poznávejte lásku z každé její stránky. Po celý rok.

**Předplatné 2020/21
nyní v prodeji.
www.predplatnend.cz**

Předplatné 2020/2021

PREMIÉROVÉ SKUPINY

V rámci tří výjimečných skupin vás zveme na neopakovatelné večery, v nichž se stanete prvními diváky našich nových inscenací. Máme pro vás rezervována ta nejlepší místa v hledišti, program ke každé inscenaci, dramaturgické úvody a slavnostní přípitek.

Operní premiéry (OP)

Carmen	čt	08.10.2020	19.00	ND
Tristan a Isolda	čt	26.11.2020	17.00	SO
Káťa Kabanová	ne	10.01.2021	19.00	ND
Rigoletto	čt	28.01.2021	19.00	SO
Don Giovanni	čt	18.03.2021	19.00	STD
Vzdálený zvuk	čt	08.04.2021	19.00	SO
Le Grand Macabre	čt	17.06.2021	19.00	SO

Cena: 9990 Kč

Činoherní premiéry (ČP)

Očítý svědek	čt	04.02.2021	20.00	NS
Lid versus Kramer	čt	18.02.2021	19.00	STD
Kráska a zvíře	čt	04.03.2021	19.00	ND
Mnoho povyku pro nic	čt	13.05.2021	19.00	STD
Otec hlídá dceru	čt	27.05.2021	20.00	NS

Cena – A: 2 990 Kč

Baletní premiéry (BP)

Phoenix	čt	12.11.2020	19.00	ND
Spící krasavice	čt	25.02.2021	19.00	SO
Forsythe–Clug–McGregor	čt	06.05.2021	19.00	SO

Cena: 3990 Kč

EXKLUZIVNÍ SKUPINY

Přinášíme vám výběr z nejžádanějších představení a známých titulů z repertoáru Opery, Baletu a Činohry ND, která prostě musíte vidět. Navštivte naše krásná historická divadla.

Exclusive I (EX1)

Figarova svatba	pá	25.09.2020	19.00	STD
Idiot	st	02.12.2020	19.00	STD
Spící krasavice	st	24.03.2021	19.00	SO
Kráska a zvíře	po	17.05.2021	19.00	ND

Cena – A: 3790 Kč, B: 2 690 Kč, C: 1 590 Kč

Exclusive II (EX2)

Král Oidipús	st	30.09.2020	19.00	ND
Kouzelná flétna	ne	08.11.2020	19.00	STD
Kytice	ne	21.02.2021	19.00	ND
Forsythe–Clug–McGregor	út	11.05.2021	19.00	SO

Cena – A: 3 890 Kč, B: 2 790 Kč, C: 1 690 Kč

Exclusive III (EX3)

Nabucco	pá	09.10.2020	19.00	SO
Noční sezóna	so	09.01.2021	19.00	STD
Kytice	po	15.03.2021	19.00	ND
Kylián – Mosty času	út	22.06.2021	19.00	ND

Cena – A: 3 890 Kč, B: 2 790 Kč, C: 1 690 Kč

Exclusive IV (EX4)

Bohéma	čt	15.10.2020	19.00	SO
Labutí jezero	út	08.12.2020	19.00	SO
Idiot	út	13.04.2021	19.00	STD
Netrpělivost srdce	st	09.06.2021	19.00	STD

Cena – A: 3 790 Kč, B: 2 690 Kč, C: 1 590 Kč

Ladíme spolu (ČFND)

Speciální skupina dvou významných institucí – Národního divadla a České filharmonie.

II. zahajovací koncert ČF	čt	24.09.2020	19.30	DSR
Tristan a Isolda	ne	13.12.2020	16.00	SO
Káťa Kabanová	čt	21.01.2021	19.00	ND
Český spolek pro komorní hudbu – I. Klánský	ne	25.04.2021	17.30	DRS

Cena – A: 4 990 Kč, B: 3 790 Kč, C: 2 190 Kč

RODINNÉ SKUPINY

Chcete strávit volné chvíle se svými dětmi a vzít je do divadla? Do rodinných skupin jsme vám připravili představení, která jim rozšíří obzory a přinesou jim nezapomenutelné zážitky.

Rodinné divadlo odpolední I (ROD1) – od 8 let

Prodaná nevěsta	ne	20.09.2020	17.00	ND
Zahrada	ne	18.10.2020	17.00	NS
Spící krasavice	ne	28.02.2021	14.00	SO
Jeníček a Mařenka	so	29.05.2021	17.00	SO

Cena – A: 1 890 Kč, B: 1 490 Kč, C: 990 Kč

Rodinné divadlo odpolední II (ROD2) – od 8 let

Rusalka	ne	08.11.2020	17.00	SO
Louskáček – Vánoční příběh	so	19.12.2020	14.00	ND
Kouzelný cirkus	ne	18.04.2021	17.00	NS
Jeníček a Mařenka	ne	23.05.2021	11.00	SO

Cena – A: 1 790 Kč, B: 1 290 Kč, C: 790 Kč

Rodinné divadlo odpolední III (ROD3) – od 15 let

Macbeth	so	03.10.2020	17.00	SO
Noční sezóna	so	12.12.2020	14.00	STD
Oněgin	so	30.01.2021	14.00	ND
Bon Appétit!	so	24.04.2021	17.00	NS
Maryša	so	29.05.2021	14.00	ND

Cena – A: 1 590 Kč, B: 1 190 Kč, C: 790 Kč

Rodinné divadlo odpolední IV (ROD4) – od 12 let

Jakobín	ne	01.11.2020	14.00	ND
Manon Lescaut	ne	07.02.2021	14.00	ND
Spící krasavice	so	20.03.2021	14.00	SO
Mnoho povyku pro nic	ne	13.06.2021	17.00	STD

Cena – A: 2 090 Kč, B: 1 590 Kč, C: 990 Kč

Rodinné divadlo odpolední V (ROD5) – od 12 let

Leonce & Lena	so	17.10.2020	14.00	STD
Modrý pták	so	28.11.2020	13.00	STD
Jakobín	so	23.01.2021	17.00	ND
Kráska a zvíře	ne	11.04.2021	14.00	ND
Jeníček a Mařenka	so	29.05.2021	11.00	SO

Cena – A: 2 090 Kč, B: 1 590 Kč, C: 990 Kč

Rodinné divadlo odpolední VI (ROD6) – od 12 let

Leonce & Lena	so	29.08.2020	14.00	STD
Příhody lišky Bystroušky	ne	22.11.2020	17.00	ND
Zahrada	ne	07.02.2021	17.00	NS
Kráska a zvíře	ne	21.03.2021	14.00	ND
Sen čarovné noci	ne	02.05.2021	14.00	ND

Cena – A: 1 990 Kč, B: 1 590 Kč, C: 990 Kč

Rodinné divadlo odpolední VII (ROD7) – od 8 let

Jakobín	ne	18.10.2020	17.00	ND
Kytice	ne	08.11.2020	14.00	ND
Spící krasavice	so	06.03.2021	14.00	SO
Jeníček a Mařenka	ne	23.05.2021	17.00	SO

Cena – A: 1 790 Kč, B: 1 290 Kč, C: 890 Kč

Rodinné divadlo večerní (ROV) – od 15 let

Leonce & Lena	út	01.09.2020	19.00	STD
Andrea Chénier	út	09.12.2020	19.00	ND
Láska ke třem pomerančům	út	09.02.2021	19.00	ND
Král Oidipús	st	14.04.2021	19.00	ND
Rigoletto	ne	06.06.2021	19.00	SO

Cena – A: 2 790 Kč, B: 2 090 Kč, C: 1 490 Kč

Národní divadlo studentům (NDS)

Kafka: Proces	st	09.09.2020	19.00	STD
Maškarní ples	pá	23.10.2020	19.00	ND
Macbeth	pá	22.01.2021	19.00	SO
Human Locomotion	út	23.03.2021	20.00	NS
Stát jsem já	út	04.05.2021	19.00	STD

Plná cena – A: 2 980 Kč, B: 1 980 Kč, C: 1 380 Kč

Studentská cena – A: 1 490 Kč, B: 990 Kč, C: 690 Kč

SENIORSKÉ SKUPINY

Vážíme si našich věrných diváků, proto jsme seniorům nad 60 let vybrali odpolední reprízy oblíbených představení, které jim navíc nabízíme se speciálním cenovým zvýhodněním.

Seniorský cyklus I (SEN1)

Phoenix	ne	15.11.2020	14.00	ND
Kouzelná flétna	ne	06.12.2020	17.00	STD
Popelka	ne	28.02.2021	17.00	STD
Aida	ne	30.05.2021	17.00	SO

Cena – A: 1 890 Kč, B: 1 390 Kč, C: 890 Kč

Seniorský cyklus II (SEN2)

Marná opatrnost	so	19.09.2020	14.00	SO
Popelka	ne	29.11.2020	17.00	STD
Dalibor	ne	14.02.2021	17.00	ND
Turandot	ne	18.04.2021	17.00	ND

Cena – A: 1 890 Kč, B: 1 390 Kč, C: 890 Kč

Seniorský cyklus III (SEN3)

Macbeth	ne	20.09.2020	14.00	SO
Oběd u Wittgensteina	so	03.10.2020	14.00	STD
Kylián – Mosty času	so	28.11.2020	14.00	ND
Káťa Kabanová	ne	17.01.2021	17.00	ND
Lid versus Kramer	ne	30.05.2021	17.00	STD

Cena – A: 2 090 Kč, B: 1 590 Kč, C: 1 090 Kč

Seniorský cyklus IV (SEN4)

Andrea Chénier	so	12.12.2020	19.00	ND
Bon Appétit!	ne	24.01.2021	20.00	NS
Idiot	so	27.03.2021	19.00	STD
Nabucco	st	21.04.2021	19.00	SO
Forsythe–Clug–McGregor	st	12.05.2021	19.00	SO

Cena – A: 2 590 Kč, B: 1 890 Kč, C: 1 190 Kč

Seniorský cyklus V (SEN5)

Pýcha a předsudek	so	19.09.2020	16.00	ND
Tosca	so	07.11.2020	17.00	SO
Idiot	so	13.02.2021	14.00	STD
Forsythe–Clug–McGregor	so	15.05.2021	14.00	SO

Cena – A: 1 490 Kč, B: 1 190 Kč, C: 790 Kč

ŽÁNROVÉ SKUPINY

Dáváte-li přednost určitému žánru, pak jistě uvítáte naši pestrou kombinaci uměleckých souborů. Díky předplatnému si snadno zajistíte vstupenky i na ty nejpobulárnější tituly.

OPERNÍ SKUPINY

Pro milovníky opery I (O1)

Její pastorkyňa	út	08.09.2020	19.00	ND
Rusalka	pá	11.12.2020	19.00	SO
Káťa Kabanová	pá	15.01.2021	19.00	ND
Romeo a Julie	po	19.03.2021	19.00	SO
Vzdálený zvuk	čt	15.04.2021	19.00	SO
Švanda dudák	st	12.05.2021	19.00	ND

Cena – A: 4 990 Kč, B: 3 790 Kč, C: 2 190 Kč

Pro milovníky opery II (O2)

Don Giovanni	čt	29.10.2020	19.00	STD
Fidelio	čt	17.12.2020	19.00	SO
Jakobín	pá	05.02.2021	19.00	ND
Aida	st	28.04.2021	19.00	SO
Káťa Kabanová	čt	10.06.2020	19.00	ND

Cena – A: 4 190 Kč, B: 3 190 Kč, C: 1 890 Kč

Pro milovníky opery III (O3)

Macbeth	čt	24.09.2020	19.00	SO
Dalibor	so	21.11.2020	18.00	ND
Rigoletto	st	17.02.2021	19.00	SO
Figarova svatba	pá	05.03.2021	19.00	STD
Švanda dudák	čt	29.04.2021	19.00	ND

Cena – A: 4 390 Kč, B: 3 190 Kč, C: 1 990 Kč

Operní odpoledne (OO)

Rusalka	so	26.09.2020	17.00	ND
Popelka	ne	24.01.2021	17.00	STD
Madama Butterfly	so	27.03.2021	17.00	SO

Cena – A: 1 690 Kč, B: 1 290 Kč, C: 990 Kč

BALETNÍ SKUPINY

Pro milovníky baletu I (B1)

Bon Appétit!	čt	22.10.2020	20.00	NS
Phoenix	ne	15.11.2020	19.00	ND
Spící krasavice	st	03.03.2021	19.00	SO
Forsythe–Clug–McGregor	pá	21.05.2021	19.00	SO

Cena – A: 2 890 Kč, B: 2 190 Kč, C: 1 390 Kč

Pro milovníky baletu II (B2)

Kylián – Mosty času	čt	29.10.2020	19.00	ND
Bon Appétit!	čt	26.11.2020	20.00	NS
Spící krasavice	čt	04.03.2021	19.00	SO
Forsythe–Clug–McGregor	st	19.05.2021	19.00	SO

Cena – A: 2 990 Kč, B: 2 190 Kč, C: 1 390 Kč

ČINOHERNÍ SKUPINY

Pro milovníky činohry I (Č1)

Koncové světlo	út	06.10.2020	20.00	NS
Duchové jsou taky jenom lidi	út	03.11.2020	20.00	NS
Idiot	so	20.02.2021	19.00	STD
Plukovník Švec	st	17.03.2021	20.00	NS
Lid versus Kramer	po	17.05.2021	19.00	STD

Cena – A: 1 490 Kč, B: 1 290 Kč, C: 890 Kč

Pro milovníky činohry II (Č2)

Plukovník Švec	ne	11.10.2020	20.00	NS
Koncové světlo	st	25.11.2020	20.00	NS
Idiot	st	20.01.2021	19.00	STD
Lid versus Kramer	st	03.03.2021	19.00	STD
Duchové jsou taky jenom lidi	po	03.05.2021	20.00	NS

Cena – A: 1 490 Kč, B: 1 290 Kč, C: 890 Kč

Pro milovníky činohry III (Č3)

Koncové světlo	čt	12.11.2020	20.00	NS
Duchové jsou taky jenom lidi	čt	07.01.2020	20.00	NS
Plukovník Švec	pá	12.02.2021	20.00	NS
Lid versus Kramer	st	28.04.2021	19.00	STD
Idiot	pá	25.06.2021	19.00	STD

Temný svět Franze Kafky i léčivý dotek humoru

Nová baletní sezona nabízí pestré taneční zážitky

FEDERICO IEVOLI a JAKUB RAŠEK. Dva výrazní tanečníci Baletu Národního divadla, kteří už netrpělivě vyhlíží příští sezonu, na niž se divadelní umělci i diváci vzhledem ke koronavirové přestávce těší dvojnásob. Jsou každý úplně jiný, ale oba mají rádi humor a užívají si své role v komediích *Marná opatrnost* a *Leonce & Lena*. Oba též poprvé ztvární osudovou roli Josefa K. v baletu *Kafka: Proces*.

FEDERICO IEVOLI, JAKUB RAŠEK / FOTO: M. DIVÍŠEK

Federico Ievoli
Foto: M. Divíšek

NA KTERÉ ROLE SE TĚŠÍ FEDERICO IEVOLI?

Josef K.
Kafka: Proces

Maura Bigonzettiho jsem jako choreografa znal, ale teprve při práci na *Kafkově* jsem se s ním setkal osobně. Bylo to fantastické. O postavě Novinové dívky řekl, že je to obraz společnosti, která ničí jednotlivce. Josef K. trpí, ale náš reálný svět není o moc lepší. Lidé na internetu jsou zlí a odsoudí vás, aniž by se zajímali o pravdu. Role pana K. je komplikovaná, ale už se nemůžu dočkat.

Valerio
Leonce & Lena

Drama na jevišti je skvělé, ale rád si taky odpočinu u něčeho odlehčeného. Princův nejlepší kamarád Valerio nezakázá žádnou legraci a svého přítele věrně podporuje, což se mi líbí. Choreograf Christian Spuck mi dal svobodu, abych do role mohl vložit něco ze sebe, takže se jako Valerio cítím opravdu přirozeně a věřím, že diváci to poznají. Pevně doufám, že se mi povede je rozesmát.

Federico Ievoli: Nejdůležitější je pokora

Federico – jaký jste člověk? Kromě toho, že jste úspěšný umělec, který studoval při italské La Scale a v Národním divadle se stal sólistou. Mám rád jednoduchost, možná byvám i trochu nudný! Nelákají mě večírky ani bláznivé akce. Pořád se kontrolovu, takže mi lidé často říkají, abych se trochu uvolnil. Divné, že? Rád chodím na procházky, jezdím na kole a taky šplhám. Klidně si ale sednu i k televizi a kouknu se na dokument. Jo, a miluju být s lidmi, které mám rád!

Kdyby byli všichni tak divní jako vy, byl by svět hezké místo. A jaký je Federico jako tanečník? Snažím se být dokonalý, což je nemožné! Makám a chci si dokázat, že všechno zvládnou. V poslední době mi ale došlo, že nejsem jen tanečník, ale taky člověk, a dělat chyby je lidské. Myslím, že nejdůležitější je pokora. Schopnost přijmout své silné, ale i slabé stránky – a nikdy

se nepřestat učit. Chybami se učím víc než tvrdou dřinou. Ke změně pohledu mi pomohla i koronavirová pandemie. Můj život se zpomalil a já jsem hodně myslel na rodinu v Itálii a na to, že kdybych neměl takové rodiče, jaké mám, tanečníkem bych se možná vůbec nestal.

Podporovali vás?

Vždycky a bezvýhradně. Bránili mě před lidmi, kteří tvrdili, že balet je jen pro holky. Oponovali učitelům, když mě nutili ležet v knihách. V patnácti mě nechali odejít z domu na školu, ačkoli se jim stýskalo. Jsem jim za to vděčný.

Jak jste se dostal do České republiky?

Na škole jsem prožil úžasné dospívání – profesně i osobně – a dodnes z toho čerpám. Ale když jsem si pak začal hledat práci, bylo to naprosto frustrující. Po dvaceti neúspěšných pokusech mi kamarád z dětství Francesco Scarpato, který

působil v pražském Národním divadle, navrhl, ať zkusím konkurz tam. Dnes jsem tu pátou sezonu a jsem šťastný, protože o angažmá v divadelním souboru jsem vždycky snil.

Umíte si představit, že byste dělal něco jiného než tanec?

Miluju hudbu, mohl jsem se stát klavíristou. Uvidíme. Dnes mě mimo jiné láká studovat tělesnou výchovu, abych se dozvěděl víc o fungování lidského těla. Jako úplně malý kluk jsem byl oplácán, baletní dril jsem nesházel a málem jsem všechno vzdal. Vlastně nemám na balet vhodné svaly, a abych byl opravdu dobrý, musím se kromě baletního tréninku věnovat i jinému cvičení. V budoucnu bych v tomto směru mohl pomáhat i jiným tanečníkům.

Jakub Rašek
Foto: M. Divíšek

NA KTERÉ ROLE SE TĚŠÍ JAKUB RAŠEK?

Josef K.
Kafka: Proces

Josef K. je sám proti všem. Nechápe, co se s ním děje, a všichni se k němu obracejí zády. Na konci umírá zoufalý a osamělý, je to depresivní až k zbláznění. Kolegové mi ale pomáhají, především můj skvělý baletní mistr Alexandre Katsapov. Celý můj „proces“ zkoušení je tedy přínosný a získávám hodně nových zkušeností. Na pana K. se moc těším.

Alain
Marná opatrnost

Role hloupého nápadníka Alaina v *Marné opatrnosti* mě moc baví, můžu diváky rozesmát! Někdy si vymýšlím i vlastní vtípky. Vytvářet humor na jevišti ale vůbec není snadné. Někomu to jde přirozeně, ale dá se to i naučit. Každopádně mám radost, když mají radost lidi kolem mě, a to platí i v životě. Občas to s tím rozesmáváním přeháním, ale to jsem prostě já!

Jakub Rašek: Jsem velký snílek

Jakube, vím o vás hlavně to, že jako „pouhý“ sborista dokážete klidně převzít hlavní roli po prvním sólistovi a skvěle ji zvládnout. Co víc mi o sobě povíte?

Jsem velký snílek! Jedním z mých snů bylo dostat se do Národního divadla. To se mi splnilo. Dalším je koupit si Porsche 911, protože jsem blázen do aut. Můj táta je automechanik a provozoval autoškolu. Řízení mám moc rád – a ani mejdany mi nejsou cizí! Jinak jsem klidný a mírumilovný optimista, který si z ničeho nedělá hlavu. Kromě rychlých aut miluju taky zvířata.

Máte nějaká doma?

Jasně, s přítelkyní jsme si vybudovali úplnou zoologickou zahradu. Kromě psů Eduarda a Šošany máme agamu Mango a hroznýše Huberta. Proč zrovna hada, to se mě neptejte.

Skončil u mě náhodou a já jsem si ho nechal nejspíš proto, že k hadům mám vztah od dětství.

No, vlastně jste takový hadí muž dodnes. Kdy a jak jste se dostal k tanci?

Mám sestru dvojče, chodila do baletu, a protože mě v tu dobu neměl kdo hlídat, musel jsem tam chodit s ní. Pak potřebovali kluky do představení *Louskáčka* a už jsem se vezl. Začal jsem v osmi letech, osm let jsem byl na konzervatoři a osm hodin denně trénoval. V Národním divadle jsem šestou sezonu. Být profesionálním tanečníkem je náročné, ale krásné. A ten potlesk diváků! Nádhera.

Užíváte si zejména role v moderních choreografiích. Zazářil jste v titulu *Gods and Dogs* Jiřího Kyliána. Jak jste to prožíval?

Bylo mi velkou ctí zaskočit za dnes už bývalého prvního sólistu Ondřeje Vinkláta, když se zranil. Nejdůležitější jsou při tanci emoce a příběh, který vyprávíte. Urtzi Aranburu, Kyliánův asistent, který to s námi nastudovával, neustále mluvil o tom, co bychom měli při tanci cítit, co by z nás mělo vyzařovat. Zkoušet s ním byl zážitek.

Co byste vzkázal čtenářům?

Aby se měli rádi, neřešili blbosti, chodili do divadel a podporovali naše krásné kulturní dědictví. Ale to by asi řekl každý, že?

Děkuji za rozhovor.

Markéta Stinglová

Balet

Umělecký ředitel:
FILIP BARANKIEWICZ

Kafka: Proces

Prožijte příběh Josefa K.

Choreografie: **Mauro Bigonzetti**
Hudba: **Antonio Bononcini, Dietrich Buxtehude, Henryk Górecki, Carlo Gesualdo, Tarquinio Merula, Claudio Monteverdi, Modest Musorgskij**
Scéna a světelný design: **Carlo Cerri**
Kostýmy: **Mauro Bigonzetti**
Projekce: **000PStudio**

**Uvádíme
4., 5., 9. a 21. září v 19.00
ve Stavovském divadle**

Kristýna Němečková
Foto: P. Hejný

Průvodkyní a do jisté míry Josefovou Nemesis je prostor nekompromisně pročesávající stvoření – Novinová dívka (fenomenální, nebezpečně charismatická Kristýna Němečková). Omotaná v útržcích novinových článků brázdí jeviště a vine se kolem hlavního hrdiny jako nedotknutelný amébní vetřelec, zosobnění samotného principu Procesu, který míří k jedinému cíli – zničit předem určený objekt.

Zuzana Rafajová, OperaPlus, 17. 6. 2019

Dobrý kostým vždy dotvoří hvězdu

Rozhovor s EMMOU RYOTT, autorkou kostýmní výpravy k baletu *Leonce & Lena*

K satirickému baletu *Leonce & Lena* v choreografii Christiana Spucka vytvořila scénu a kostýmy světově uznávaná britská návrhářka **EMMA RYOTT**. Několikrát byla oceněna za svou práci na kostýmech pro operu, balet i divadlo. S Christianem Spuckem ji pojí silné pracovní pouto. Od roku 2003, kdy navrhla kostýmy pro jeho choreografii *Lulu*, je jeho dvorní návrhářkou. Jaké jsou její kostýmy, čím jsou inspirované a co vypovídají o postavách?

Kostýmy k *Leonce & Lena* jste vytvořila v roce 2008. Co vás tehdy inspirovalo?

Jako vždy, když připravuji kostýmy k nové choreografii, jsem studovala období, ve kterém žil autor literární předlohy. V tomhle případě tedy Georg Büchner. Hru napsal v roce 1836, tedy v době *biedermeieru*. Teprve když jsem celý *biedermeier* prozkoumala, mohla jsem začít tvořit a také se od tohoto stylu odchylovat.

Jaký je *biedermeier*?

Měl dvě fáze. V raném období byl oděv méně honosný. Převažovaly přímější linie. Byly zdůrazňovány přirozené proporce ženského těla. Takový kostým má třeba *Lena*. V pozdním *biedermeieru* se úzká sukně začala rozšiřovat a oděv omezoval pohyblivost dam. Sukně byla podložena spodničkami a pas se zvyšoval. V módě byly složité účesy. Vyčesávaly se do extravagantních tvarů. Po stranách se pak dámám kadeřily vlasy do loken. Rukávy dámského šatu byly balonové. K druhému období se příkláním například kostýmy dam na plesu.

Kostýmy ale působí velmi moderně...

Chtěla jsem, aby nevypadaly staromódně a těžkopádně. To byla výzva. V 18. století byli lidé fascinováni mechanickými stroji. To se promítá i v inscenaci – na jevišti máme postavy, které tančí automaty. Pohybují se v rytmu *staccato*, velmi stylizovaně a jako roboti. Původně jsme chtěli pracovat s maskami, aby bylo jasné, že nejsou normálními lidmi, ale nakonec jsme jejich charaktery dotvořili velmi jednoduchými kostýmy. Podobně jednoduché, a to už z podstaty, jsou například i noční košile, které mají na sobě oba hlavní představitelé, když se do sebe zamilovávají. *Leonce* má košili klasickou pánskou a *Lena* romantickou.

Inspirovaly vás vedle *biedermeieru* i jiné vlivy?

To se možná budete smát. Například postava guvernantky by mohla být velmi nudná. Ale dobrý kostým udělá z každé postavy hvězdu. A tak jsem chtěla, aby guvernantka byla hodně živá. Od začátku jsem ji viděla jako vyzáblou Olive Oyl z *Pepka námořníka*. A šaty pro *Lenu* jsem navrhla potom, co jsem viděla jeden model od Moschina, který připomíná zvon. Když obě ženy v těchto kontrastních kostýmech postavíte vedle sebe, hned máte humornou situaci.

***Leonce & Lena* je satira a i v kostýmech vidím jisté komické momenty...**

Určitě. Je to velmi vtipný kus, který se musí hrát velmi vážně, aby jeho humor vyzněl. Satiru jsem vyjádřila třeba v kostýmech ministrů. To jsou jasné karikatury. Paruky jsou záměrně zvýšené, tradičnímu fraku z 18. století jsme protáhli šos a vypodložili jsme ho tak, že vypadá jako kachní ocas. Vytváří to nepřehlédnutelnou siluetu. Ministři mají také nejvýraznější líčení. Nanášení make-upu trvá přes hodinu.

Pracujete také pro operu. Jaký je rozdíl při tvorbě kostýmu pro operu a balet?

U opery máte libreto. To je pak podstatně jednodušší práce. Když pracujete s choreografem, mnoho pohybového materiálu vzniká ve studiu. Nikdy nevíte, jak se bude jeho práce vyvíjet, a tak mu pořád musíte koukat pod ruku. Všechno je v neustálém procesu.

Jaká je práce s Christianem Spuckem? Shodnete se na všem stoprocentně?

Většinou hodně diskutujeme, někdy spolu nesusouhlasíme, ale většinou se dobereme dobrého konce. Christian je typ choreografa, který si užívá proces přípravy kostýmů a scény. Chce u něj být a dává mu velký prostor. Přitom ale cítím, že mi věří.

Když pak své dílo hodnotíte z odstupe deseti let, jako teď, jaké to pro vás je?

Pro mě je to vždycky stejné. Největší výzvou je vytvořit opravdové divadelní kostýmy adaptované pro tanečníky, protože to, co navrhuji, nejsou ani tradiční baletní kostýmy, které spoluvypráví příběh, ani trikoty, ani tutu. A u *Leonce & Lenu* se to podařilo. Jsem na tento balet velmi hrdá.

Své profesi se věnujete již řadu letu. Vzpomenete si, co vás ovlivnilo v začátcích?

Povím vám, kdy jsem si poprvé uvědomila, že chci pracovat jako návrhářka kostýmů a scény. Na škole jsme chodili na Královskou shakespearovskou společnost. Při představení *Jindřicha IV.* mě fascinoval nádherný kus látky, který byl připevněný na stropě. V jedné scéně se rozmotal a pokryl celé jeviště. Bylo to něco tak okázalého. Ten moment mi změnil život.

Markéta Faustová

Kostýmní návrh
Emma Ryott

Emma Ryott
na zkoušce kostýmu
Foto: S. Gherciu

Nikola Márová
Foto: S. Gherciu

Aya Watanabe a Jakub Rašek
Foto: S. Gherciu

Jakub Rašek
Foto: S. Gherciu

Jiří Kylián mezi bohy a psy

MOSTY ČASU

BELLA FIGURA
Choreografie a scéna: Jiří Kylián
Hudba: Lukas Foss, Giovanni Battista Pergolesi, Alessandro Marcello, Antonio Vivaldi, Giuseppe Torelli

GODS AND DOGS
Choreografie a scéna: Jiří Kylián
Hudba: Dirk Haubrich, Ludwig van Beethoven

PETITE MORT
Choreografie a scéna: Jiří Kylián
Hudba: Wolfgang Amadeus Mozart

SECHS TÄNZE (ŠEST TANCŮ)
Choreografie, scéna a kostýmy: Jiří Kylián
Hudba: Wolfgang Amadeus Mozart

Uvádíme:
3., 11., 13., 24. a 29. října,
25. a 28. listopadu 2020
v Národním divadle

Ayaka Fujii, Roger Cuadrado
a Francesco Scarpato
Foto: P. Hejny

„Víš, kde je střed světa? Tady!“ oznámil slavný choreograf Jiří Kylián svému příteli z dětství Michalu Láznovskému, když stáli na mostě, jenž spojoval Jiřího rodný dům s pražským Národním divadlem. A Michal zavzpomínal, jak Jiří přes ten most doslova tančil už jako chlapec, protože prostě „nedokázal udělat poctivej krok“. Jiří Kylián svou taneční tvorbou nakonec dobyl svět a symbolem mostu se vlastně zabývá celý život – maže hranice mezi žánry, spojuje zdánlivě nespojitelné a kreativně pracuje s protiklady. Také jeho komponovaný večer *Mosty času* na tuto vizi navazuje. Stojí zde vedle sebe čtyři velmi odlišná díla vytvořená v různých dobách – bolestně krásná *Bella Figura*, erotická *Petite Mort*, komediální *Sechs Tänze* a provokativní *Gods and Dogs*. Zvlášť v choreografii o „bozích a psech“ si divák balancování mezi protiklady a tázání se po povaze hranic vychutná dosyta.

Gods and Dogs

„Bohové a psi je titulěk, který se v angličtině zrcadlí, připomíná symetrickou inkoustovou skvrnu používanou psychology k rozboru pacientovy osobnosti,“ vysvětluje Jiří Kylián a dodává, že pacienti jsme v podstatě všichni, neboť tenkou linii mezi normálností a šílenstvím nelze jasně vymezit. Tanečníci mohou tento křehký předěl v rámci *Gods and Dogs* zkoumat například při improvizovaných sólech, kdy jsou „přitahováni vzdáleným světlem“ nebo se „od něho naopak vzdalují“, jak popisuje baletní mistr Alexandre Katsapov. „*Máme*

před očima též hranici mezi životem a smrtí,“ dodává. „Na jevišti hoří svíčka a pomalu ubývá jako lidský život. Za tu půlhodinu všichni trochu zestárneme, je to nezvratný proces.“ Vzrušující most vzniká mezi klasickou hudbou Ludwiga van Beethovena a moderní variací Dirka Haubricha. „Haubrich kromě jiného reagoval na Beethovenovu hluchotu,“ upřesňuje Kylián. „Vždyť Beethoven vytvořil tu nejzdravější hudbu, jakou si dovedete představit, přestože byl těžce nemocný!“ Saša Katsapov se zamýšlí nad kontrastem mezi „psy“ a „bohy“ a vypráví o fascinujícím momentu, kdy se zdá, jako by hlavní postava, kterou tančí například Jakub Rašek, toužila vzlétnout, ale je sražena k zemi, protože „Bůh zkrátka člověku křídla nedal“. Pro Jakuba je hlavní role obrovskou výzvou. „Na začátku nehybně čekám několik minut, zatímco ostatní improvizují,“ svěřuje se. „Srdce mi buší, po těle mi stéká pot. A pak konečně slyším začátek hudby svého sóla! Šílenství, zdravý rozum, emoce, příběh... Při zkouškách jsem sám se sebou hodně bojoval, ale představení jsem si užil a věřím, že jsem neklamal.“

Jiří Kylián svými *Mosty času* překlene starou a novou divadelní sezonu. Čtrnáctého června se jeho komponovaným večerem rozloučíme a v říjnu nás čtyři geniální choreografie do hlediště znovu přilákají. Věřme, že v časech fyzického i mentálního zdraví.

Markéta Stinglová

Taneční moralita o dívce špatně střežené

Otevřením zrekonstruované Státní opery získalo Národní divadlo zpět další divadelní dům, který je ideální pro velká představení hudebního divadla – tedy operu a balet. Balet ND tak na toto jeviště přenáší své dva tradiční tituly: *Labutí jezero* a *La Fille mal gardée* neboli *Marnou opatrnost*.

LA FILLE MAL GARDÉE

Choreografie: **Frederick Ashton**
Hudba: **Louis Joseph Ferdinand Hérold**
Volná adaptace a aranžmá: **John Lanchbery** podle verze z roku 1828
Scénář: **Jean Dauberval**
Scéna a kostýmy: **Osbert Lancaster**
Světelný design: **Jean-Pierre Gasquet, Michal Klimeš**
Nastudování: **Jane Elliott**
Hudební nastudování: **Václav Zahradník**
Dirigent: **Václav Zahradník / Sergej Poluektov**

Hraje Orchestr Státní opery

**Uvádíme:
13., 16., 19., 23.
a 26. září 2020
ve Státní opeře**

La Fille mal gardée patří k nejstarším nepetržitě uváděným baletům. U jeho vzniku stál choreograf **Jean Dauberval** (vlastním jménem Jean Bercher, 1742–1806). Po úspěšné kariéře v Pařížské opeře jako danseur *demi-caractère* a danseur *noble* se stal Jean Dauverval baletním mistrem. Byl znám jako vynikající charakterní tanečník, mim a taneční pedagog. Na baletní scénu přinesl příběhy ze života prostých lidí, které vyprávěl tancem a baletní pantomimou s úsměvným nadhledem. Ne nadarmo i jeho *La Fille mal gardée* nazýváme *ballet comique*. Titul měl premiéru 1. července 1789 ve francouzském Bordeaux pod názvem *Balet o slámě aneb Je jen malý krůček od zla k dobru – Le Ballet de la paille ou Il n'y a qu'un pas du mal au bien* a neměl přímou souvislost s revolučními událostmi v Paříži, odpovídal však atmosféře doby. I když současná verze sira **Fredericka Ashтона**, kterou uvádíme ve Státní opeře, připomíná původní balet jen zčásti, zůstala nám z prvního francouzského uvedení alespoň závěrečná písnička, která tak cituje lidovou notu premiéry (balet byl postaven

na tehdejší běžné popěvky a písničky, které si také obecnost během představení zpívala). Název baletu *La Fille mal gardée* se začal používat od druhého uvedení titulu v londýnském King's Theatre Pantheon v roce 1791. V češtině se tradují dva překlady: *Dívka špatně střežená* anebo *Marná opatrnost*, jak nazýváme i současné uvedení tohoto baletu. Nechte se strhnout komediální zápletkou, hravostí, ale i milostným příběhem, který tato krásná inscenace nabízí. Navíc je tu množství virtuózních variací, ale i úchvatných sborových scén, jež z ní činí podívanou pro všechny generace. Může se zdát, že s prvními francouzskými diváky, kteří nadšeně aplaudovali tomuto baletu před více než dvě stě padesáti lety, nemáme mnoho společného, ale nenechte se mýlit. Lidské emoce a s nimi spojené citové a morální nástrahy jsou stále tytéž. Stejně jako humor a hřejivá potřeba lidského štěstí.

Kateřina Hanáčková

Inspiraci k baletu *La Fille mal gardée* byla Choffardova rytina *Le Réprimande or Une Jeune Fille querrellée par sa mère* (*Dívka aneb Matka kárá mladou dceru*), vytvořená podle obrazu francouzského malíře Pierra Antoina Baudouina.

Alina Nanu a Alexandre Katsapov
Foto: S. Gherciu

FOTO: ARCHIV DJKT

Zkrocení zlé ženy

Hostování Divadla J. K. Tyla (Plzeň)

V úterý 15. září se ve Stavovském divadle v jedinečném večeru představí inscenace, která zvítězila v celorepublikové soutěžní přehlídce současné české taneční tvorby BALET 2019. Originální choreografie na motivy Shakespeareovy komedie *Zkrocení zlé ženy* měla premiéru na podzim 2018 v Divadle J. K. Tyla v Plzni.

O prvenství v soutěži pořádané Asociací tanečních umělců ČR se ucházelo jedenáct tuzemských souborů s osmadvaceti díly. Autorkou neotřelého choreografického zpracování proslulé divadelní hry Williama Shakespeara je bývalá umělecká ředitelka libereckého baletu Alena Pešková, která jako choreografka, tanečnice a režisérka spolupracuje s řadou českých i zahraničních scén. Příběh o hašteřivé Kateřině a jejím milenci Petrucciovi zasadila do padesátých let minulého století: „Kromě toho, že se ocitneme v jiném čase, toho neupravuji mnoho. Myslím, že to bude na první zhlédnutí rozpoznatelné Shakespeareovo Zkrocení.“ O svěbytný hudební doprovod se postaral úspěšný český skladatel Jan Kučera, který potvrdil, že se s choreografkou ihned shodli na rozverném pojetí, jež „vystihuje šarvátky mezi temperamentními postavami“. Tanečníci Jarmilu Hruškociovou, pro niž byla hlavní ženská role „srdcovou záležitostí“, označil účastník sou-

těžní poroty Roman Vašek za „ideální Kateřinu, fúrii k nezastavení“. Předseda poroty Zdeněk Prokeš pak k soutěži, která se poprvé konala v roce 1992 a nyní proběhl její devátý ročník, dodává: „Zájem divadel zúčastnit se potvrzuje opodstatnění přehlídky, potřebu alespoň takového konfrontace jednou za čas, když už nemůže dojít ke srovnání na jednom místě a v koncentrovaném čase. Na druhou stranu je tento model několika-násobně levnější a umožňuje neomezenou volbu repertoáru i širokou účast souborů. Je bezesporu objektivnější, protože představení se konají v domácím prostředí; výkony ani inscenační tvar nejsou ovlivněny zájezdovými podmínkami.“

Pražští diváci budou mít v září jedinečnou příležitost posoudit, jak se autorům oceněného díla podařilo převést Shakespeareův jiskřivý slovní humor do pohybového divadla.

Markéta Stinglová

**Uvádíme:
15. září 2020
ve Stavovském divadle**

FOTO: ARCHIV DJKT

BALET > ND+

Baletní dílna Marná opatrnost
Foto: M. Roedl

Doprovodné programy

ND+

Národní divadlo se snaží v rámci svého otevřeného přístupu k divákům nabídnout řadu doprovodných programů, jejichž nejen vzdělávací, ale i zážitková forma pomůže diváckému porozumění spojenému s následným zhlédnutím konkrétního představení.

Také v následující sezoně se můžete těšit na celou škálu těchto offprogramů. Ať již na baletní rodinné dílny (zahájíme programy k inscenacím *Leonce & Lena* a *Marná opatrnost*), na dramaturgické úvody před představeními, autogramiády nebo lahůdku: procházku s názvem *Po stopách Franze Kafky* před každým představením *Kafka: Proces*.

Po stopách Franze Kafky

Zveme vás na procházku, která vás uvede do kontextu a navnadí na zhlédnutí následného představení. Projdeme se po místech, která Kafku inspirovala, po světybných zákoutích staré židovské Prahy, kde tento spisovatel žil a psal. Povíme si něco také o konkrétní inscenaci, jejích tvůrcích a dalších souvislostech. Akce je zdarma ke vstupence.

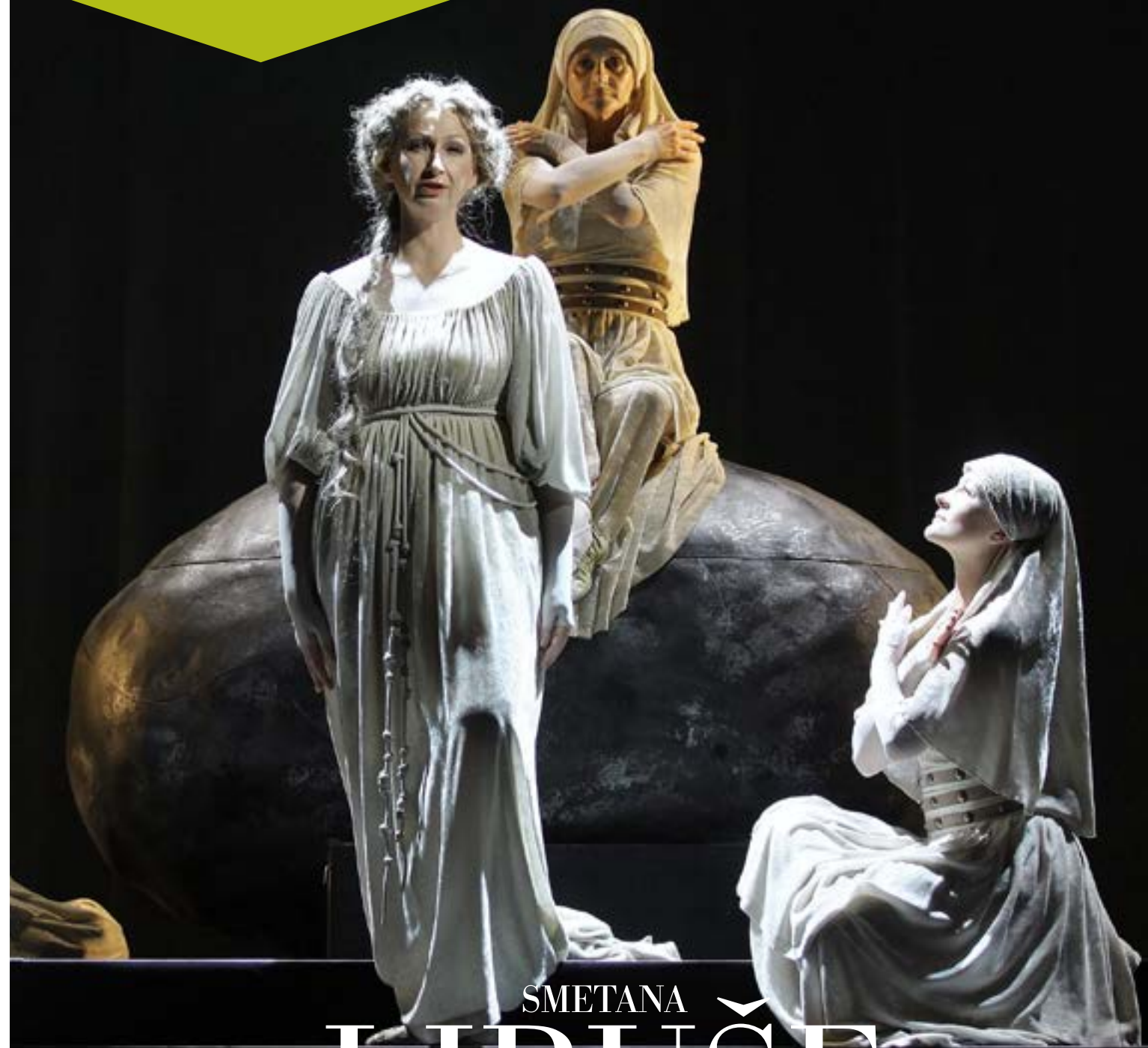
Procházka: 4., 5., 9. a 21. září 2020: 17.30–18.30
Začátek představení: 19.00
Sraz před Stavovským divadlem v 17:30
Rezervace nutné na: k.hanackova@narodni-divadlo.cz

Po stopách Franze Kafky
Foto: S. Gherciu

Opera

Umělecký ředitel Opery Národního divadla
a Státní opery:
PER BOYE HANSEN

SMETANA LIBUŠE

DIRIGENT: JAROSLAV KYZLINK
REŽIE: JAN BURIAN

UVÁDÍME: 3. A 28. ZÁŘÍ, 28. ŘÍJNA 2020
V NÁRODNÍM DIVADLE

Mediální partneři Opery Národního divadla a Státní opery:
Harmonie, Hudební rozhledy, Opera PLUS, KlasikaPlus.cz, Český rozhlas Vltava

FOTO: H. SIMEKALOVÁ

FOTO: S. GHERCIU

České opery v září v Národním divadle

Na začátek sezony pro vás v historické budově Národního divadla připravujeme sérii představení zaměřených pouze na český operní repertoár. Těšit se tak můžete na Smetanovu slavnostní operu *Libuši*, jeho nejznámější operu *Prodanou nevěstu*, Dvořákovu romantickou *Rusalku* a Janáčkovu realistickou *Jenůfku* nebo na jedinečné koncertní provedení díla *Špalíček* skladatele Bohuslava Martinů. Na dvojstraně naleznete přehled českých titulů s anotacemi a pozvánkami našich umělců.

Bedřich Smetana: Libuše
3. 9. a 28. 9. 2020

Žánrových označení, jimiž se snažíme *Libuši* charakterizovat, existuje více a jedním z nich může být i „scénický rituál smíru a očisty“. Od počátku Smetana v *Libuši* konflikty a protiklady nevyhrocuje, jak by se od operního dramatika očekávalo, nýbrž záměrně hledá cestu k jejich včasnému smírnému řešení. Ať již jde o hlavní dějotvorný spor dvou bratří o otcovské dědictví či protiklady mezi mužem a ženou, přísnou spravedlností a vstřícnou laskavostí, mezi původem „z lidu“ a původem „urozeným“, mezi motivy světa a tmy,

ohně a vody, vždy jsou tyto konflikty ve Smetanově opeře smiřovány v ústřední postavě kněžny Libuše, která není jen bájnou panovnicí, věšticí Čechům slávu, nýbrž především očistným mytickým symbolem ženství a mateřství, mírnosti a pokojného života.

„Srdečně vás zvú v září na naši *Libuši* do Národního divadla. Těším se, až se potkáme v hledišti i na jevišti. Přeji krásné léto.“

Sólistka **Dana Burešová**

Leoš Janáček: Její pastorkyňa
8. 9. a 18. 9. 2020

V *Její pastorkyni* skladatel, se svým smyslem pro zemitou dramatičnost i s velkým soucitem, vykreslil lidské vztahy utvářené prostředím drsného světa uzavřené vesnické komunity, kde člověk žije na očích druhým. To zasahuje do života dívky Jenůfy a především řídí jednání její nevlastní matky Kostelníčky, která se za každou cenu snaží udržet si pověst ctnostné ženy a respekt celé vesnice. Činí tak paradoxně tajnou vraždou Jenůfčina nemanželského dítěte.

Sólistka **Alžběta Poláčková**

„Jako první představení v příští sezóně mě čeká Janáčková *Její pastorkyňa*. Nejenže se nesmírně těším, až po tak dlouhé době budeme opět moci zvednout oponu v divadle a konečně hrát! Ale má radost je o to větší, že mám tu čest začít mou milovanou Jenůfkou, hudbou i příběhem tak nádherným... Ráda bych pozvala všechny diváky, kteří tuto inscenaci v režii Jiřího Nekvasila pod taktovkou Jaroslava Kyzlinka ještě neviděli, aby se přišli podívat. Moc se na vás těšíme!“

Sólistka **Alžběta Poláčková**

POZVÁNKA JAROSLAVA KYZLINKA, HUDEBNÍHO ŘEDITELE OPERY ND

Záměr nabídnout posluchačům v historické budově Národního divadla v měsíci září jen české opery není prvoplánový marketingový tah – velmi si vážíme českého obecenstva a podobně jako si nyní občané České republiky užívají centrum Prahy bez návalu turistů, chceme na začátku sezony srdečně pozvat do Národního divadla domácí publikum. Čtyři skutečné klenoty české operní literatury, které ve skvělém sólistickém

obsazení mohou diváci během září zhlédnout, jsou nádherným důkazem naší – ve světě ojedinelé – operní tradice. Všichni členové i hosté souboru Opery Národního divadla se nemohou dočkat návratu na jeviště i do orchestřiště svojí budovy. Osobně bych chtěl všechny zvláště pozvat na koncertní provedení díla *Špalíček* od Bohuslava Martinů, díla plně průzračné hudby inspirované lidovými motivy spojené skladatelem do geniálního celku. *Špalíček říkadel a pohádek*, jak by mohl znít podtitul hudebního pásma, které jsme díky nucenému zastavení činnosti nemohli přivést do jevištní podoby, provedeme spolu se sólisty, Kühnovým dětským sborem a Orchestrem Národního divadla alespoň koncertně.

Nenechte si v září ujít žádnou českou operu nebo koncert – vraťte se spolu s námi do divadla!

Antonín Dvořák: Rusalka
10. 9., 16. 9. a 26. 9. 2020

Rusalku bývá zvykem považovat za „pouhou“ pohádku. Fantastičnost jejího děje a postavy lesních žínek, vodníka, vil nebo ježibaby pohádkové bezesporu jsou. Přes svou pohádkovost však toto vrcholné Dvořákovu dílo v sobě nese do pohádkových obrazů zašifrované hluboké poselství o základním uspořádání sil, živlů, energií a vášní v přirozeném, tedy i lidském světě.

„Jsem rád, že novou sezonu mohu zahájit mojí oblíbenou rolí Prince z *Rusalky*. Roli, kterou jsem měl možnost už mnohokrát zpívat nejen

doma, ale i v zahraničí. Inscenace v Národním divadle není ve svém zpracování typicky pohádkovým příběhem, ale spíše příběhem na pomezí fikce a hororu. Role Prince mě bude čekat v této sezóně i v zajímavém koncertním provedení s Českou filharmonií s jejím šéfdirigentem Semjonem Byčkovem. Na co se ale nejvíce těším, jsou diváci, kteří k nám – doufám – v hojném počtu opět zamíří do divadla, a kteří mi také posílali povzbuzující zprávy v průběhu karantény.“

Sólista **Aleš Briscein**

Bohuslav Martinů: Špalíček
13. 9. a 26. 9. 2020

Koncertní provedení

Špalíček je volným pásmem pohádek, lidových her a říkadel. Skladatel čerpal mimo jiné ze sbírek Karla Jaromíra Erbena, Boženy Němcové, lidových sbírek a jarmarečního divadla evropského středověku. Je zářímován cyklem dětských her a výjevů z venkovského života (*Hra na hasiče*, *Hra o kohoutkovi a slepičce*, *Hra na zlatou bránu* aj.), mezi kterými zazní *Pohádka o ševci a smrti*, *Legenda o svaté Dorotě* a *Pohádka o Popelce*. Poprvé byl *Špalíček* uveden roku 1933 právě

v Národním divadle, a to v choreografii Josefa Jenčíka, jedné z nejpozoruhodnějších osobností české prvorepublikové taneční avantgardy. Novou inscenaci *Špalíčku*, baletu se zpěvy Bohuslava Martinů, jsme museli kvůli koronavirové epidemii zrušit. O podmanivou hudbu jednoho z nejskvělejších světových skladatelů 20. století jsme však nechtěli připravit vás ani sebe. Těšíme se, že se přijdete spolu s námi potěšit průzračnou hudbou pramenící z tradic naší země.

Bedřich Smetana: Prodaná nevěsta
12. 9. a 20. 9. 2020

Evergreen českého divadla a hudby v jubilejní 20. inscenaci Národního divadla. Inscenace nejde ani cestou provokativní či skandální interpretace, ani cestou konvenční nápodoby zastaralých vzorů. Groteskní, ale také velmi dojemný příběh *Prodané nevěsty* je uchopen s něhou, inteligentním vtípem a nadsázkou i s pochopením pro dávno zmizelý řád (i neřád) lidských životů na české vesnici. Charakteristickým prvkem inscenace jsou mimo jiné kostýmy inspirované rostlinnými a zvířecími motivy, i stylová choreografie plná energie a bezprostřednosti.

Pražskému publiku se v září poprvé v roli Mařenky představí sopranistka Jana Sibera.

„Vstoupit do role Mařenky je určitě splněním jednoho z mnoha mých uměleckých snů. S *Prodanou nevěstou* v Národním divadle jsem vyrostla a tatínek Jan Markvart zpíval *Jenka* v několika předchozích inscenacích. Je mi velkou ctí zařadit se do dlouhé historie Mařenek v Národním divadle, doufám, že diváky potěším a s radostí se nechám prodat za 300.“

Sólistka **Jana Sibera**

Zahajovací koncert sezony 2020/2021

Pro letošní zahajovací koncert sezony, který je také první hudební událostí čtyřletého projektu *Musica non grata*, jsme vybrali díla tří autorů – Vítězslavy Kaprálové, Alexandra Zemlinského a Bohuslava Martinů. O programu koncertu a projektu *Musica non grata* jsme krátce hovořili s naším šéfdramaturgem **ONDŘEJEM HUČÍNEM**.

PROGRAM:

Vítězslava Kaprálová
Koncert pro klavír a orchestr d-moll, op. 7

Alexander Zemlinsky
Žalm 23 pro velký orchestr a sbor
Žalm 13 pro velký orchestr a sbor

Bohuslav Martinů
Česká rapsodie pro baryton,
smíšený sbor, orchestr a varhany

Uvádíme:
30. 8. 2020 v 19.00
Státní opera

Co vás vedlo k výběru právě těchto tří skladatelů? Můžeme v jejich dílech, tvorbě nebo životních osudech nalézt nějaké pojítko?

Podobu zahajovacího koncertu sezony 2020/21 a zároveň našeho projektu *Musica non grata* vytvořil hudební ředitel Státní opery, dirigent Karl-Heinz Steffens. Na jedné straně chtěl přijít s reprezentativní trojicí autorů, kteří svými životními osudy a dílem souvisejí s ústředním tématem cyklu *Musica non grata*, tedy široce řečeno s konfrontací svobodné hudební tvorby a agresivní politické moci, a na straně druhé bylo jeho ambicí zahájit sezonu a projekt s velkým vokálně-symfonickým aparátem. Průnikem těchto dvou hledisek je potom program složený ze skladeb Vítězslavy Kaprálové, Alexandra Zemlinského a Bohuslava Martinů. Všichni tři skladatelé spojili na jistou, delší či kratší dobu svůj život a práci s Prahou, všichni jsou Středoevropané a zároveň světoznámí. Osudy všech tří zároveň podstatně poznamenala rozpínavost nacistické ideologie ve 30. a na počátku 40. let minulého století.

Ze všech tří jmen je asi nejméně známá Vítězslava Kaprálová. Jak byste její dílo čtenářům přiblížil?

Její hudba je plná nejrůznějších odstínů života – umí být žensky zasněná, něžná, až naivní, ale i pěkně „chlapský“ rázná a energická. Musel to být obrovský hudební talent – a to si vedle kompozice získala věhlas i jako dirigentka. Jak to už někdy ale u výjimečných osobností bývá, její pozemská pouť trvala pouhých 25 let... Zemřela údajně na tuberkulózu při útěku před nacisty z Paříže roku 1940. Mimochodem, necelé dva měsíce před smrtí se stala manželkou pozdějšího spisovatele Jiřího Muchy. Klavírní koncert, který zazní na našem koncertě, vznikl v roce 1935 a je její absolventskou prací z brněnské konzervatoře. Ani se nechce věřit, že tuto skladbu, znějící v klavírním sólu i v orchestrálních partech naprosto suverénně a virtuózně, napsala dvacetiletá dívka...

Má koncert z dramaturgického hlediska nějaké „poselství“ pro diváky?

Mně se na tom programu, který vymyslel pan dirigent Steffens, nejvíc líbí myšlenka nebo připomenutí, že a jak moc je v našem kulturním prostoru přirozené prolínání nejrůznějších tradic a kultur. Zaslepený nacionalismus, kterému se mylně říká vlastenectví, nebo šovinismus jsou koncepty, které jsou umělé a speciálně v našem středoevropském prostoru jsou naprosto tím nonsensem. Nejde jen o kdysi úplně samozřejmé

soužití Čechů a Němců, vzájemné ovlivňování českých a německých umělců, ale také o společné tradice židovské a křesťanské kultury – já vím, že se toto pořád říká dokola, ale je to zkrátka silné téma. Alexander Zemlinsky, německý Žid se slovensko-balánsko-rakouskými kořeny, má na programu našeho koncertu dva tzv. *Davidovy žalmy*, z nichž ten s číslem 13 a s dosti tragickým obsahem zhudebnil v roce 1935 jako evidentní reflexi tehdejšího protizidovského šílenství. Tím druhým žalmem, který Zemlinsky zhudebnil již v roce 1910, je široce známý text „Hospodin je můj pastýř...“, čili žalm 23, Zemlinským pochopitelně komponovaný na německý překlad. Právě tentýž žalm, ovšemže v české jazykové verzi, ale zároveň tvoří také podstatnou část *České rapsodie* Bohuslava Martinů z roku 1918, kde se „židovský“ žalm ocitá ve zcela křesťanském kontextu – rapsodie totiž od počátku pracuje s motivem svatováclavského chorálu, kterým pak také vyvrcholí. Jsme si tu opravdu všichni mnohem blíží, než si myslíme.

Na jakou další produkci se v rámci projektu *Musica non grata* můžeme těšit?

Musica non grata nabídne našim divákům hned 13. září koncertní provedení *Špalíčku* Bohuslava Martinů jako alternativu k bohužel nerealizované inscenaci, která původně měla mít premiéru právě tento měsíc. Já věřím, že se diváci potěší touto nesmírně milou hudbou a že *Špalíček* nadlouho nezapadne.

Denisa Rausch

PUCCINI TOSCA

UVÁDÍME 9., 12. A 17. ZÁŘÍ 2020
VE STÁTNÍ OPEŘE

Legendární Don Giovanni ve Stavovském divadle

Již na konci srpna ožije Stavovské divadlo legendární inscenací *Dona Giovanniho*, která měla premiéru v roce 1969 a byla dílem režiséra Václava Kašlíka a scénografa Josefa Svobody. Scénografie, která invenčně pracuje s architektonickými prvky hlediště Stavovského divadla a nechává pokračovat proscéniové lóže jako hlavní prvek dekorace dále do jeviště, zúročuje vzácnou skutečnost, že jsme přímo v místě světové premiéry této „operu oper“. V srpnových reprízách se mimo jiné můžete těšit na basbarytonistu **JIRÍHO SULZENKA**, který ztvární roli sluhu Leporella a oslaví tak 30. výročí svého debutu v této roli ve Stavovském divadle. Při této příležitosti jsme ho oslovili pro rozhovor, ve kterém zavzpomínal na své začátky a prozradil, co si o roli jako takové myslí.

V příští sezoně oslavíte 30. výročí svého debutu v roli Leporella ve Stavovském divadle. Jak na tohoto svého prvního Leporella vzpomínáte?

Můj první Leporello byl v Národním divadle v sezoně 1991/92. Takže od mého debutu bude v příští sezoně (tj. 2020/21) opticky 30 let, ale přesněji je to 29 let. Jak na debut vzpomínám? Jako na zásadní mezník mého života. Byl to začátek spolupráce s Operou Národního divadla, která pokračuje dodnes – v pozici stálého hosta nebo sólisty v angažmá. Bylo to úžasné setkání s mnoha inspirujícími lidmi, s některými lidmi jsme dlouholetí přátelé.

Ve Stavovském divadle se hrála řada inscenací *Dona Giovanniho* v rozličných interpretacích. Která z pražských inscenací vám osobně byla nejbližší?

Ve Stavovském divadle jsem nastudoval tři inscenace *Dona Giovanniho* v rámci souboru Národního divadla. A myslím si, že ještě dvě inscenace v rámci letní stagiony Opery MozArt. Nejbližší mému srdci je ale ta první. Stará láska nerezaví. A proč? Především díky skvělému režisérovi Davidovi Radokovi a dirigentu Charlesi Mackerrasovi. A potom atmosférou znovu otevření Stavovského divadla po sedmileté rekonstrukci k dvoustému úmrtí W. A. Mozarta. To vše umocněné atmosférou mého prvního pěveckého vystoupení na prknech tak ikonického divadla, jakým Stavovské divadlo je. Nastudování se tehdy věnoval nevšední časový prostor. První zkoušky s dirigentem začínaly – tuším koncem srpna a premiéra proběhla 5. prosince. Úžasná spolupráce s Davidem Radokem! Prostě jsem půl roku intenzivně žil jako Leporello. Ještě kuriózní věc. Před svou pěveckou kariérou

FOTO: H. SWEJKALOVÁ

jsem byl členem Orchestru ND. Ještě v roce 1982, před rekonstrukcí Stavovského divadla, bylo jedním, ne-li úplně posledním, představením *Don Giovanni*. Byla to shodou okolností právě inscenace ve scéně legendárního Josefa Svobody. Tehdy jsem vystoupil jako člen orchestru ve scénické hudbě na jevišti. A za devět let, kdy se divadlo znovu otevřelo, jsem stál na jevišti jako Leporello.

Jak vnímáte postavu Leporella? Je to podle vás naivní komická figura nebo spíše úskočný, satirický intrikán?

Da Ponte napsal libreto, které je autentické a aktuální po staletí a Mozart hudbou působivost celého pro mne archetypálního příběhu umocnil. Leporello je živá, mnohovrstevnatá postava. Je pragmatik, ale není lhovatel, má v sobě jistý humor, ale i skepsi nad svým osudem.

Jak je tento part náročný po pěvecké stránce?

Řekl bych to tak: není malých rolí a není lehkých velkých rolí. V každé se skrývá nějaké úskalí. Ale zpívat Mozartovu hudbu, to je skutečně hlasová hygiena, obzvláště v náročném divadelním provozu. Ale pěvecky snadná hudba to není.

Jak se těšíte na vstup do nové sezony a jaké role v ní budete zpívat?

V nové sezoně se těším především na představení jako taková. *Don Giovanni* bude moje první představení, takže těšení je dvojnásobné. Z nových inscenací zmizeli *Mistři pěvci norimberští* – na ty jsem se těšil..., ale čeká mě jistě zajímavý Dikoj v *Kátě Kabanové*. Těším se na *Tosku* opět ve scéně Josefa Svobody ve Státní opeře. Mám štěstí na role, ale to nechci zakřiknout, takže je na co se těšit: Kecal, Vodník, Zachariáš, Hrabě v *Jakobínovi* a další, ano, je se na co těšit.

Denisa Rausch

Don Giovanni
Foto: Archiv ND

Pěvecké dílny pro děti

Opera Národního divadla a Státní opery připravila první sérii *Pěveckých dílen* pro děti, které moderuje emeritní sólistka Opery ND a zakladatelka Dětské opery Praha paní **JIRINA MARKOVÁ-KRYSTLÍKOVÁ**. Video, která jsou postupně natáčena v nové zkušebně Státní opery, je možné v současné době zhlédnout zde a také na našem Facebooku, Youtube a webu Národního divadla.

Témata pěveckých dílen:

1. DÍL:
O ZPÍVÁNÍ

2. DÍL:
O RYTMU

3. DÍL:
O MELODII

4. DÍL:
O PĚVECKÉM VÝRAZU
A VÝSLOVNOSTI

Další díly budeme postupně přidávat, sledujte nás na našich sociálních sítích.

#operanámprozpívá
#operadětem

Akce se koná za podpory:

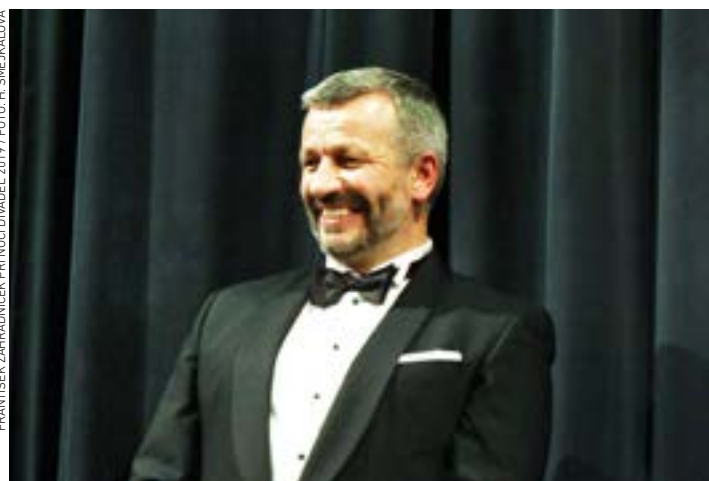
Zprávy z Opery

Gratulace jubilantům

V červnu oslaví své kulaté narozeniny dvě významné osobnosti české opery Jitka Soběhartová a František Zahradníček.

JITKA SOBĚHARTOVÁ (28. června 1950) v ND zpívala např. Terinku (*Jakobín*), Katušku (*Čertova stěna*) a Jitky (*Dalibor*), Musettu (*Bohéma*), Zerlinu a Donnu Elviru (*Don Giovanni*), Papagenu (*Kouzelná flétna*), Chloe (*Piková dáma*), Martinů Dinah (*Trojí přání*) a Mariken (*Hry o Marii*), Flora (*La traviata*) či Ludmilu (*Prodaná nevěsta*).

FRANTIŠEK ZAHRADNÍČEK (26. června 1970) má na svém kontě role jako Masetto a Leporella (*Don Giovanni*), Figaro (*Figarova svatba*), Papageno (*Kouzelná flétna*), Zuniga (*Carmen*), Basilio (*Lazebník sevillský*) a Don Magnifico (*Popelka*), Marbuel (*Čert a Káča*), Hajný, Lovec i Vodník (*Rusalka*), Filip (*Jakobín*), Gorjančikov (*Z mrtvého domu*), Kouzelník Celio (*Láska ke třem pomerančům*), Chrudoš od Otavy (*Libuše*), Timur (*Turandot*) a mnohé další.

Oběma přejeme mnoho zdraví a spokojenosti.

Otevíráme Operní seminář

ND+

V příští sezoně otevíráme půlroční seminář pro studenty středních škol se zájmem o kritické uvažování nad operním představením. Po úvodním semináři, který bude zaměřen na seznámení s operou jako hudebně-dramatickým žánrem a jeho vývojem, studenti navštíví rozličná operní představení ve všech budovách Národního divadla. Na základě zhlédnutí představení studenti zformulují reflexi, o níž se podělí s ostatními na semináři. Součástí semináře bude exkurze do zákulisí jednoho z divadel. Diskuze na seminářích povede k formování kritického uvažování nejen o opeře ale o dramatickém umění jako takovém. Zájemci o účast na semináři se mohou přihlašovat na mailové adrese: d.rausch@narodni-divadlo.cz.

Jak dlouho? Zimní seminář (září–leden) a letní seminář (únor–červen), 1× za měsíc návštěva operního představení, seminář o délce 60 minut
Kde? Státní opera, Wilsonova 4, Praha 110 00
Pro koho? Studenti od 15 let

Projekt Opera dětem

ND+

Také v příští sezoně připravujeme sérii programů a představení pro děti a jejich rodiče. Pod vedením emeritní sólistky Opery ND a umělecké vedoucí Dětské opery Praha Jiřiny Markové-Krystlíkové se již v září můžete těšit na známý cyklus zábavních a vzdělávacích pořadů *Opera nás baví*.

Opera nás baví: 20. září v 11.00 ve Stavovském divadle

Činohra

Umělecký ředitel Činohry:
DANIEL ŠPINAR

Vítězslav Nezval

Manon Lescaut

Manon je rozum, který mi uletěl...
 A jak to bylo s rytířem Des Grieux
 a jeho láskou dál?

Režie: **Daniel Špinar**

Hrají: **Pavla Štorková, Patrik Děrgel, Radúz Mách, Matyáš Řezníček, Vladislav Beneš, Lenka Zbranková j.h. a Petr Šmíd j.h.**

Svá první dvě představení po nucené pauze odehrála Činohra 10. a 11. června 2020 od 19.00 v Národním divadle. První z obou představení bylo zadáno pro zdravotníky a další pracovníky integrovaného záchraného systému jako poděkování za jejich nasazení v době koronavirové pandemie. Druhé představení bylo pro veřejnost.

Pavla Štorková
 Foto: P. Borecký

Jak Činohra parkovala

Festival Art Parking

Petr Vančura
Foto: D. Šrámková

„Hlediště“ vozů diváků drive-in festivalu
Foto: D. Šrámková

FESTIVAL ART PARKING
Vystoupení Činohry 24. května 2020

Moderovali: **Daniel Špinar, Jan Frič**
Hráli: **Jindřiška Dudziaková, Veronika Lazorčáková, Lucie Polišíenská, Martina Preissová, Pavel Batěk, Vladimír Javorský, David Prachař a Petr Vančura**

Činohra do holešovické tržnice
přivezla výběr ze svých inscenací
Foto: D. Šrámková

Jako příkladnou reakci na všeobecnou karanténu, jako doklad lidské potřeby živého umění a umění naživo, jako projev silné vůle schopné improvizovat a odhodlané se nevzdat a tvůrčím způsobem se poprat se všemi hygienickými nařízeními vytvořil během krátké doby producent Karel Kratochvíl jediný drive-in multizánrový festival u nás – a nazval ho *Art Parking*. Pražského uvedení se s výběrem ze svých inscenací zúčastnila rovněž Činohra.

Art Parking stojí na principu drive-in kina, akorát že kromě sledování filmů festival přináší také divadelní představení od loutkových pohádek pro děti po choreografie předních tanečníků nebo koncerty hudby klasické i alternativní. Prostor vystoupit na jeviště před kapoty automobilů ale díky němu dostali taky faráři a sportovci. Impulsem ke vzniku festivalu bylo přesvědčení, že živé umění nutně potřebuje sdílený okamžik tady a teď, že nestačí jen se dívat do monitorů, tabletů, telefonů nebo televizí. A tak vznikl nápad nabídnout divákům návštěvu kulturní akce z pohodlí a bezpečí vlastního automobilu, zcela v souladu s aktuálními pravidly pohybu a společenského styku. Festival má nyní v plánu objet velká města jako Plzeň, Brno či Ostravu, začal ale v posledním květnovém týdnu v Praze (konal se na dvou místech: kino na Nákladovém nádraží Žižkov a divadlo a hudba v Pražské tržnici), kde se setkal s velkým úspěchem – dle pořadatelů přijelo a 60 filmových a 20 divadelních a hudebních produkcí zhlédlo ze svých aut na jedenáct tisíc návštěvníků.

V neděli 24. května přispěla festivalovému programu právě Činohra ND a uvedla – jako své vůbec první veřejné vystoupení od zákazu veřejných produkcí, platného od poloviny března – výběr písní a textů ze svých inscenací, komponovaný na míru parkovišti v tržnici. A tak diváci mohli zahánět chmury z karantény dialogem z *Krále Oidipa*, v němž nejde o nic míň než o mor. Televizní zážitky z každodenních tiskových konferencí srovnat s tím, jak to vypadá, když se někdo opravdu seriózně chopí *Proslovu k národu*. Prožít nástrahy věčného života v osamění spolu s *Faustem*. Či zamyslet se nad tím, zda nosit roušku neznamená vzdát úsilí *Za krásu*. Na *Art Parkingu* jsme zkrátka předvedli činohru bez zlatých portálů – a všichni, tedy herci, diváci i šoféři, si ji užili jako cosi nevšedního.

Ostatné náš výkon se díky [reportáži](#) Patricka Kingsleye a fotografky Laetitie Vanconové dostal 31. května až do prestižních *New York Times*. Kingsley ve svém textu s jistým obdivem píše o Česku jako o zemi, která boj s koronavirem zvládla dřív než jiné, a zároveň jako o laboratoři, kde se umění a kultura průběžně a dovedně adaptují na nové restriky – za příklad takového přizpůsobení dává právě festival *Art Parking* i tamní vystoupení Činohry. Nezapírá přitom rozpaky diváků, kteří si na nový formát museli zvyknout; přičemž někteří jej nepřijali, jiní naopak s nadšením, že podobný zážitek si rozhodně nelze dopřát přes internet. A reportér nezapírá ani rozpaky účinkujících, kteří místo do očí diváků musí hledět na neživé masky aut a vyrovnávat se s neznámými reakcemi. Třeba když se rozprší, do interakce mezi jevištěm a hledištěm se v pravidelném rytmu přidají stěrače, nebo se místo potlesku a smíchu ozývá nelidské, strojové troubení klaksonů. „Ale není to tak špatné! Není to úplně bez propojení!“ raduje se nakonec herec Činohry Petr Vančura, protože oči diváků za čelními skly aut nakonec přece jen zahlédl. A spokojení jsou i pořadatelé: „Herectví je něco víc než práce, nese zodpovědnost za společnost.“ říká šéf festivalu Kratochvíl a dodává: „Ukázali jsme tady, že živé umění nikdy nezemře.“

Díky, že jsme směli být při tom!

Dramaturgický plán Činohry na sezonu 2020/2021

Vincent Macaigne

Stát jsem já

Režie: **Jan Mikulášek**
Dramaturgie: **Marta Ljubková**
Překlad: **Zdeněk Bartoš**
Česká premiéra: **8. září 2020**
ve Stavovském divadle

Byl svržen král, leč nezemřel, nýbrž se stal hračkou politiků, toužících bavit národ. Pravda je skoro cokoli, nikdo ničemu nerozumí, ale všichni jdou vpřed, protože „svět se nemusí zachraňovat, svět se musí bavit“. Je to vlastně hlavně pohádka o království, kde – aby se všichni měli dobře – musí se nejdříve povraždít.

Katja Brunnerová

Duchové jsou taky jenom lidi

Režie: **Kamila Polívková**
Dramaturgie: **Nina Jacques**
Překlad: **Viktorie Knotková**
Česká premiéra: **27. října 2020**
na Nové scéně

Staří lidé, kteří své poslední útočiště nacházejí v domovech důchodců. Kdysi měli energii, teď jejich těla jen předstírají, že jsou tím, čím bývala. Německá autorka nejmladší generace (nar. 1991) vynáší na světlo to, co není příjemné poslouchat – hlas bezmocnosti, pronikající do našich uší bez vyzvání a naléhavě.

Fjodor Michajlovič Dostojevskij

Idiot

Režie a dramaturgie: **Daniel Špinar**
Dramaturgie: **Ilona Smejkalová**
Překlad: **Libor Dvořák**
Premiéra: **19. listopadu 2020**
ve Stavovském divadle

Mladého knížete Myškina, zchudlého epileptika, čekají po návratu ze sanatoria tak nečekané a podivné události, že znovu upadne do duševní nemoci. Ti, kteří nemohou pochopit Myškinovu dobrotu, ho s výsměchem označují za idiota. Ale nejsou nemocní oni sami? Nová adaptace slavného románu.

Jiří Havelka a kol.

Očitý svědek

Režie: **Jiří Havelka**
Dramaturgie: **Marta Ljubková**
Světová premiéra: **4. února 2021**
na Nové scéně

Očitému svědkovi (tomu, kdo událost viděl na vlastní oči) máme tendenci uvěřit. Jeho výpověď je často zásadní důkaz. Jenže jak spolehlivá je naše paměť? Pokus o rekonstrukci historické události z bezprostředně poválečných dní, kdy si spravedlnost mohl vzít do rukou kdekdo – a u soudu pak vypovídat jako svědek...

Petra Tejnorová a kol.

Lid versus Kramer

Režie: **Petra Tejnorová**
Dramaturgie: **Nina Jacques**
a **Jan Tošovský**
Světová premiéra: **18. února 2021**
ve Stavovském divadle

Rozvášněný dav v listopadu 1920 obsadil Stavovské divadlo a vyhnal jeho německé nájemce. V následném soudním procesu se ředitel divadelní společnosti Kramer, jež měla divadlo v pronájmu, domáhal svých práv. Ta mu ovšem pod tlakem veřejného mínění byla upřena... Ohýbáme snad v zájmu „národa“ právo a historii?

František Hrubín

Kráska a zvíře

Režie: **Daniel Špinar**
Dramaturgie: **Ilona Smejkalová**
Premiéra: **4. března 2021**
v Národním divadle

Kráska a zvíře je poslední sbírka, kterou básník dokončil. Námětem se mu stala známá stará indoevropská báje, do níž vložil kus svého neopakovatelného vidění světa. Příběh dívky, jež se dokáže zamilovat do netvora a vnímat víc jeho nitro než odpudivou tělesnou schránku, ovšem není určen pouze dětem...

William Shakespeare

Mnoho povyku pro nic

Režie: **Daniel Špinar**
Dramaturgie: **Ilona Smejkalová**
Překlad: **Jiří Josek**
Premiéra: **13. května 2021**
ve Stavovském divadle

Hra o pomluvě, milostném zápole-ní, ironickém měření sil a slovních přestřelkách patří mezi Shake-spearovy nejzábavnější, nejiskřivější a „nejzamilovanější“. Beatrice nevěří mužům, Benedik se nechce ženit. Vtipná intrika jejich přátel spouští kolotoč nedorozumění, jenž nemůže vést k ničemu jinému než šťastné svatbě...

Ondřej Novotný

Otec hlídá dceru

Režie: **Jan Frič**
Dramaturgie: **Jan Tošovský**
Světová premiéra: **27. května 2021**
na Nové scéně

Zdánlivě banální situace v životě otce jednadvacátého století, vycházka s dcerou na hřiště, je odrazovým můstkem pro žertovou, ironickou a přitom vážnou úvahu na téma otcovství a mužství v dnešní rozkolísané době. Původní hra vznikla v rámci Studia pro nové drama, které vede Činohra od začátku roku 2019.

Činohra v časech koronakarantény III

V květnu oproti předešlým měsícům už na tuzemské společnosti byla znát únava z karantény. Pryč byl březnový šok z jejího vyhlášení i tehdejší všeobecné sdílené nadšení pomáhat druhým, pryč bylo dubnové dennodenní počítání, kolik je nových nakažených, i napjaté očekávání, jak dopadnou Velikonoce a čarodějnice. V květnu už se netrpělivě vyhlížel konec omezení. Ani taková demotivující atmosféra však neodradila Činohru od pořizování dalších dílů některých jejích youtubových sérií.

A tak například pokračovaly příspěvky souhrnně nazvané *Co po nás zbyde*, mapující kritické přijetí aktuálně (ne)hraných činoherních inscenací. Radúz Mácha přečetl ohlas na *Kytici*, zpochybňující všeobecné divácké i kritické nadšení z inscenace, dál nás čeká ještě Tereza Vilišová uvádějící *Proslov k národu*, následně dvakrát Jan Bidlas referující jednak o tom, jak moc *Jsme v pohodě*, a jednak o tom, jaký je *Modrý pták*. Na konec zůstal výtvarně originální příspěvek k *Netrpělivosti srdce*, jež předloží Vladimír Javorský. Tím se tento seriál uzavře. Naopak hodně toho má před sebou i v časech svobodnějších, než jaké jsme zažívali doposud, pásno Igora Orozoviče *Sto hororů ve sto slovech*. Prozatím od minulého vydání časopisu přibýlo celkem deset nových děsuplných příběhů, kupříkladu došlo na „Setkání v nočním lese“, zjevila se „Postava ve tmě“ a objevili jsme „Hladové město“, ostatně stala se též slovenská „Vražda vařeškového člověka“. Jak vidno, bát se pořád je čeho, bát se pořád je třeba.

#kulturajenarod
Videosoustředění činoherního souboru v uplynulém měsíci však zůstávalo v streamovaných debat *#kulturajenarod* ze Stavovského divadla, v květnu přibýly tři nové díly. Z nich první na téma *Open Air*, které se tázalo, jak se s nastalou situací vypořádávají divadelní producenti a pořadatelé, zda lze za nynějších podmínek zůstat kreativní a vymýšlet alternativní program, zda lze o problémech vyjednávat s politickou reprezentací či co to znamená a obnáší kompletně zrušit připravený program. S dramaturgyní Ninou Jacques diskutovali Karel Kratochvíl, dramaturg festivalu *Art Parking*, Janis Sidovský, producent projektu *Noc na Karlštejně* a zakládající člen asociace producentů, a Jiří Turek, ředitel festivalu LETNÍ LETNÁ. Debata se nesla v nadějeplném duchu, třeba právě od Turka bylo lze slyšet: „Každý má jinou pozici a dělá jiný žánr, ale je to stejná práce. Všichni jsme v situaci, kterou nikdo z nás nezavinil, a jak vidíte, nikdo nesedí s rukama založenými v klíně. Kultura nikdy neusnula a fungovala všelijak.“ Kratochvíl ho doplnil ještě jednoznačněji: „Lidi chtějí chodit za živým uměním a divadlo potřebují.“ Pokud jde o spolupráci s politickou scénou, prozradil Sidovský, že ministerstvo kultury komunikuje s nově vzniklou asociací producentů a skutečně se pokouší pomoci. Ostatně další díl seriálu se jmenoval právě *Politika* a zkoumal, jak může politika kulturu podpořit, zda má smysl

jednat pouze o podpoře finanční, nebo se patří uvažovat taky o jiných formách, byť by jen morálních, či co znamená vícezdrojové financování. Hosty dramaturga Jana Tošovského byli zástupci různých politických úrovní – Markéta Pekarová Adamová, poslankyně a předsedkyně TOP 09, Jaroslav Dubský, předseda výboru pro kulturu a památkovou péči Zastupitelstva Ústeckého kraje, a Jiří Sulženko, ředitel odboru kultury a cestovního ruchu Magistrátu hl. m. Prahy. Rozhovor to byl třaskavější než obvykle, přesto se i on nesl ve znamení naděje. Na otázku, co dělat, aby se situace ve financování kultury zlepšila, odpověděl Sulženko: „Na podzim nás čeká úprava grantového systému, protože stávajícímu vyprší platnost. V Praze není málo peněz, zato má město nedostatky v kulturní infrastruktuře. Musíme přemýšlet o formátech, v jakých se tvoří – zřejmě se víc bude tvořit s diváky, individuálně, zřejmě se budou masové akce omezovat, nejspíše jich nebude možno mít tolik, takže se budou hledat i nová technologická řešení atp. Od ředitelů pražských příspěvkových organizací máme sedmnáct scénářů toho, co nás může v kultuře čekat. Dokonce konečně i pan ministr používá spojení kreativní průmysl.“

Politika i nadále
Celkový posun debat k praktičnosti byl znát rovněž v poslední květnové debatě, nazvané *Spolupráce*, jež vzhledem k svému titulu logicky propojila na jevišti výkonné umělce s politiky a vytyčila si otázku, jakými cestami by se kultura a umění měly ubírat po krizi dál? Hosty dramaturgyně Marty Ljubkové byli Martin Benda, zastupitel hlavního města Prahy, Šárka Maršíková, umělecká ředitelka Centra pro nový cirkus CIRQUEON, Tomáš Koláčný, náměstek brněnské primátorky, a Miroslav Oščátka, ředitel tamního Centra experimentálního divadla. Rovněž u tohoto debatního stolu převládala naděje nad skepsí, protože účastníci se shodli na tom, že obě největší tuzemská města se skutečně efektivně snaží kulturní a umělecké sféře pomoci, jsou v tom napřed před státem a stále hledají nové cesty. Přítomní ředitelé souhlasili, že debata kulturních institucí s politickými zástupci se za poslední týdn velmi zlepšila a že především celá krize přivedla ke stolu všechny, kteří se obsáhlejší vnitroodborové diskusi dosud vyhýbali. Lze prý tedy doufat, že koronavirová pandemie může stát za proměnou fungování celého českého kreativního byznysu v dlouhodobějším horizontu, což by bylo jenom dobře.

V diskusích pokračujeme až do 18. června. Sledujte je vždy ve čtvrtek od 18.00 na YouTube Činohry, otázky lze klást i přes Facebook či mailem.

Lukáš Novosad

Vizuál #kulturajenarod
Foto: P. Borecký

Vzpomínáme nedožítých 75. narozenin Ivana Rajmonta (29.7.1945–7.12.2015)

V roce 1971 absolvoval na DAMU obor režie inscenacemi *Potopy světa* a *Neznámé ze Seiny*. Během studia hostoval v Divadle V. Nezvala v Karlových Varech, posléze byl do něho angažován (1971–75). Následovala jeho významná éra v Činoherním studiu v Ústí nad Labem (1975–86). Převážnou dobu zde působil nejen jako režisér, ale i jako umělecký šéf. Z jeho ústeckých režii: Diderot / Kundera: *Jakub fatalista*, Büchner: *Leonce a Lena*, Brecht: *Muž jako muž*, Koenigsmark: *Edessa*, Koenigsmarkova úprava Shakespearova *Troila a Kressidy*, Steigerwald: *Dobové tance* a *Foxtrot*, Čechov: *Tři sestry*, Büchner: *Dantonova smrt*, Ibsen: *Hedda Gablerová*, Bulgakov: *Zojčin byt*, Gogol: *Revizor* a další.

Od roku 1986 do začátku prosince 1989 byl režisérem pražského Divadla Na zábradlí (Camus: *Caligula*, Steigerwald: *Tatarská pout*). Hostoval i v řadě dalších divadel – Divadlo E. F. Buriana v Praze, plzeňské Divadlo J. K. Tyla, Divadlo SNP v Martině, Slovenské národní divadlo v Bratislavě, Národní divadlo v Brně, královéhradecké Klicperovo divadlo, pražské Divadlo pod Palmovkou, Divadlo Na Fidlovačce, Letní shakespearovské slavnosti na Pražském hradě, Divadlo Bez zábradlí, Divadlo F. X. Šaldy v Liberci, Divadlo Viola aj. Třikrát se Ivan Rajmont představil publiku ve Státním akademickém

divadle Fjodora Volkova v ruské Jaroslavi (Platonov, *Král Lear*, *Poprask na laguně*). Dřív než zakotvil v Národním divadle, nastudoval zde pohostinsky tři inscenace: Nezval: *Milenci z kiosku*, 1975; Patrick: *Kennedyho děti*, 1978; Ostrovskij: *Deník ničemy*, 1989. Ve čtvrtek 7. prosince 1989 byl jmenován prvním polistopadovým šéfem Činohry ND. Tuto funkci vykonával do července 1997, nadále zde působil jako režisér. Ve stálém angažmá začínal inscenováním Čechovova *Strýčka Váni* (1990) a Shakespearovou komedií *Jak se vám líbí* (1991). Následovaly režie: Mitterer: *Návštěvní doba* (Divadlo Kolowrat 1991), dále Kleist: *Katynka z Heilbronn* (StD 1992), Hilbert: *Falkenštejn* (ND 1992), Euripidés: *Médeia* (DK 1992), Ibsen: *Divoká kachna* (StD 1993), Goldoni: *Sluha dvou pánů* (ND 1994) – divácky zatím nejúspěšnější inscenace historie ND. Na scénách Národního divadla dále režíroval inscenace – Steigerwald: *Nobel* (StD 1994), Janáčkovu operu *Věc Makropulos* (ND 1994), Shakespeare: *Cymbelín* (StD 1995), Čechov: *Višňový sad* (StD 1996), Kohout / Werbowski: *Kyanid o páté* (DK 1996), dramaturg Dostojevského: *Běsi* (StD 1996), Shakespeare: *Othello* (StD 1998) a *Antonius a Kleopatra* (ND 1999), O'Neill: *Cesta dlouhým dnem do noci* (StD 1998), Dostojevskij / Gink: *Můra* (DK 1999),

McPherson: *Na cestě duchů* (StD 2000), Osborne: *Komik* (StD 2001), Aischylos: *Oresteia* (StD 2002), Crimp: *Venkov* (DK 2002), Shakespeare: *Coriolanus* (ND 2004), Sheridan: *Škola pomluv* (StD 2004), Schnitzler: *Duše – krajina širá* (StD 2005). Dále režíroval benefici Vlasty Chramostové *Tři životy* (DK 2006), první zahraniční uvedení Stoppardovy hry *Rock'n'Roll* (ND 2007), poté Ibsenova *Nepřítel lidu* (StD 2009), Brechtovu / Weillovu *Žebráckou operu* (ND 2009) a Sartrovy *Špinavé ruce* (DK 2010). Jeho posledním počinem v Národním divadle byla režie hry Karla Steigerwalda *Má vzdálená vlast* v roce 2012.

V roce 2013 divadelní kritiku i diváky velmi zaujala jeho inscenace *Ruská zavařenina*, kterou připravil pro ostravskou Komorní scénu Aréna. Od sezony 2013/2014 byl uměleckým šéfem Činohry v Divadle F. X. Šaldy v Liberci, kde v posledních letech s úspěchem režíroval např. Goethova *Fausta*, Čechovův *Višňový sad* a Molièrovu *Školu žen*.

Z jeho dalších aktivit je nutné zmínit alespoň dvě režie televizních inscenací – Havlovu *Audenci* (1991) a Klímovu *Kláru a dva pány* (1994) – a taktéž jeho pedagogické působení na pražské DAMU.

Poděkování našim sponzorům, mecenášům a partnerům

V tomto mimořádném vydání na konci divadelní sezony bychom rádi poděkovali všem našim sponzorům, mecenášům a partnerům. Děkujeme vám za vaši laskavou a velkorysou podporu, kterou jste v končící divadelní sezoně věnovali Národnímu divadlu. Děkujeme za čas, zájem a energii, které vkládáte do dialogu s Národním divadlem. Dávat je umění!

Podívejte se na portfolio fundraisingových aktivit Národního divadla, se kterými otevřeme nadcházející divadelní sezonu. S radostí vás či vaši firmu přivítáme v některé části našeho programu.

SPONZORING

Sponzorské aktivity podporují a rozvíjí tvorbu všech uměleckých souborů ND a navíc umožňují realizaci i naprosto výjimečných divadelních počinů mimo hlavní umělecký program.

Do příští sezony vstoupí Národní divadlo opět umělecky a programově plně připraveno. Věříme, že bude více času věnovat se opět především umění.

Sponzoring ND, jehož tradice sahá až k samým počátkům existence Národního divadla, bude i nadále poskytovat široké veřejnosti možnost zapojit se do spoluvytváření kulturních hodnot českého národa.

Sponzorský program firmám nabízí:

- plodnou a prospěšnou spolupráci mezi světem byznysu a kultury,
- spojení s první a největší scénou České republiky, respektive střední Evropy,
- spojení s dávnou tradicí a ikonickou silnou značkou, která zvyšuje důvěryhodnost partnera,
- příležitost oslovit více než půl milionu diváků každou divadelní sezonu,
- možnost využít výjimečné reprezentativní prostory v budovách Národního divadla,
- exkluzivní prohlídky zákulisí a neformální setkávání se špičkovými umělci,
- spoluutváření živého umění a účast na správně historického odkazu,
- partnerství připravené na míru přesně podle potřeb partnera,
- individuální péči.

Setkání s Mecenáši po představení Labutí jezero
Foto: archiv MEK

CHAIRity
Foto: archiv MEK

MECENÁŠSKÝ KLUB NÁRODNÍHO DIVADLA

Mecenášský klub byl založen v roce 2009 a každoročně sdružuje více než 100 dárců, kteří podporují Národní divadlo ročními dary ve výši od 2 500 korun. Pro mecenáše je za jejich laskavou podporu připraven unikátní program – setkávání s umělci, dramaturgy, vedením Národního divadla, exkurze do zákulisí, výroby i na zkušební sály. S mecenáši se setkáváme také na premiérách a společenských akcích pořádaných Národním divadlem. Samozřejmostí je nadstandardní servis při [rezervaci vstupenek](#) na představení.

Rodinné kategorie Mecenášského klubu

Samostatné donátorské skupiny tvoří program ušitý na míru rodinám. Rodiny našich mecenášů provázíme světem divadla – menším dětem ukazujeme, jak se dělá divadlo, ty starší pak zveme k dialogu s profesionály. Rodiny zažijí v Národním divadle spoustu legrace a smysluplně prožijí společný čas.

Firemní program Mecenášského klubu

Program je určen pro firmy, které se rozhodly podpořit Národní divadlo mimo sponzorský program. Dárce ve firemním programu Národního divadla se může stát právnická osoba, která uzavře s Národním divadlem dárcovskou smlouvu. K podpoře Národního divadla zveme středně velké a menší firmy, advokátní kanceláře, soukromé kliniky a další právnické osoby.

CHAIRITY – VAŠE KŘESLO V OPEŘE

Po vzoru velkých operních domů umožňujeme filantropům adoptovat křeslo ve Státní opeře. Naši dárci mají mimořádnou příležitost spojit své jméno či jméno firmy se značkou Národního divadla a to až na padesát let. Křesla jsou rozdělena do několika kategorií podle umístění v hledišti Státní opery. Projekt se těší velkému zájmu veřejnosti. Najděte si také vy to právě [křeslo ve Státní opeře](#).

Na závěr děkujeme také všem, kteří podpořili (či teprve podpoří) Národní divadlo v době koronakrizy. Evidujeme mnoho dárců, kteří se vzdali vstupného za zrušená představení ve prospěch Národního divadla, a jak jsme slíbili, mohou se tito dárci těšit na speciální poděkování v nové divadelní sezoně. V Mecenášském klubu ND jsme přivítali mnoho nových členů a velkému zájmu se také těšil projekt CHAIRity – Vaše křeslo v Opeře. Děkujeme všem mecenášům a sponzorům, kteří nám zachovali přízeň i v této mimořádně nelehké době. Speciální poděkování patří kavárně Slavia, která připravila speciální dárcové vouchery „Káva, která pomáhá třikrát“, z nichž jde část na [podporu Národního divadla](#).

Společně to zvládneme. Děkujeme.

Pro více informací o fundraisingových aktivitách Národního divadla kontaktujte prosím naše manažery:

David Pospíšil
Sponzoring
T 224 901 459
d.pospisil@narodni-divadlo.cz

Karolína Matoušová Peštová
Mecenášský klub ND
CHAIRity – Vaše křeslo v Opeře
T 731 603 641
k.matousova-pestova@narodni-divadlo.cz

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

PŘIVÁŽÍME ELEKTRIZUJÍCÍ ZÁŽITKY

ŠKODA AUTO – partner Národního divadla.

www.skoda-auto.cz /skodacz /skodacz /skodacz /skodacr

Laterna magika

Vedoucí uměleckého souboru:
PAVEL KNOLLE

Laterna magika open air!

Také Laterna magika chystá rozloučení se sezonou, a to open air akcí na náměstí Václava Havla, která proběhne v sobotu 13. června v 19.30. Uvidíte čísla z moderního repertoáru Laterny magiky v neobvyklém prostředí, projekce nebudou chybět a zahrají vám hudebníci s námi doslova srostlí: duo Zabeľov Group, jehož spoluzakladatelem je Jan Šíkl, autor hudby k inscenacím *Zahrada* a *Cube*, a kapela Tripleshot Jam. Sledujte naše facebookové stránky, kde zveřejníme přesný program! Občerstvení na piazzetě zařídí Café NONA, akce se uskuteční za všech bezpečnostních hygienických opatření. Když už divadelní sezona nemohla být taková, jakou jsme ji pro vás naplánovali, užijme si alespoň její zakončení!

#kulturunezastavíš
#laternunevypneš

Uvádíme:
18. června v 19.30
na náměstí Václava Havla

< Josef Kotěšovský se v maskérně mění na Veselého klauna.
Foto: Archiv ND

Josef Kotěšovský: Život v kotrmelcích

V červnu oslaví životní jubileum tanečník, mim a režisér **JOSEF KOTĚŠOVSKÝ** (* 30. 6. 1950). S Laternou magikou strávil téměř celou kariéru a jeho životní rolí se stal Veselý klaun v inscenaci Evalda Schorma *Kouzelný cirkus*. Odehrál možná dva tisíce repríz a roli předal i synovi. Vystupoval samostatně jako mim, spolupracoval s Pantomimou Na zábradlí, Pražským komorním baletem, jako choreograf později s činoherními divadly a dodnes působí v Dětské opeře Praha, kde se stará o pohybovou přípravu a aranžmá inscenací. Rodák z moravské Zvole se k tancování dostal přes havířské učiliště.

Kdy jste se poprvé setkal s pantomimou?
Když jsem byl v devítce, přišla jednou nabídka jít místo vyučování na představení do Olomouce, protože přijel soubor Sonet z havířského učiliště. Hráli Beatles, prostě paráda, a najedou se zjevil na jevišti chlapec, figurka s bílým obličejem. Na to jsem úplně zíral, poprvé jsem viděl něco podobného, zkrátka mě to tak uhranulo, že jsem řekl, že bych šel na tu školu. Náboráři přišli snad hned k nám domů, rodiče chudáci zděšení, že jejich Jožka by měl jít na horníka.

A jak došlo k přesunu na konzervatoř?
Po třetím ročníku jsme šli v Ostravě na průmyslovku a já jsem z učebny viděl naproti na konzervatoř na baletní sál. Dojížděli jsme z Havířova a jezdila s námi právě jedna dívka,

kteřá konzervatoř studovala, jednou jsem se s ní dal do řeči o tanci a ona mi řekla, ať se přihlásím. Šli jsme s tátou za ředitelem, ten nás odbyl, že mají obsazeno, že se jim hlásí 150 dětí a berou osm, deset. Ale táta tam už na odchodu na chodbě oslovil pedagožku, profesorku Kovalovou, a já akorát slyšel její: „Ježišmarjá, kluk?!“ A běžela se na mě podívat. „Jé, on je malej. Ale pánbůh zaplať za něj.“ Poslala mě na konkurz, kde předsedal Emerich Gabzdyl, a přijali mě.

Tam ale pantomima jako specializace nebyla, že?
Nebyla, ale vždycky mě to k ní táhlo. Ještě v souboru u havířů mě vyslali na celostátní festival do Litvínova, kde jsem dostal čestné uznání. Z poroty mě lákali na konzervatoř do Brna, kde

byla i pantomima, ale já už jsem měl zkoušky na ostravskou. Jsem hybrid. Na jednu stranu to byla výhoda, že je člověk pohybově zdatnější, než někteří mimové byli, ale zase mi trochu chyběla specializace techniky pantomimy. Absolvoval jsem tanečně pantomimickým číslem *Odsouzený*.

Jak vypadalo?
Byli jsme na scéně s muzikantem, svlékl jsem do půl těla Řeka Johanidise, který tam studoval akordeon a bicí, takže to byl hodně zvláštní pohled: za bicími sedí chlupatý Řek, dlouhé háro, na tu dobu, a buší do tympánů, a já roztrhaný trikot, napůl pantomima. Tehdy byli v Ostravě docela nadšení, že to bylo jiné. Přiznám, že jsem to trochu okopíroval do Marcela Marceaua, který měl číslo *Klec*, ze které nemůže ven. Chtěl jsem potom ten výstup potom dělat v AUSu, ale to nedopadlo.

Po konzervatoři jste šel rovnou do Armádního uměleckého souboru Víta Nejedlého?
Ano, vojnu jsem strávil v AUSu. Nabídl jsem to svoje číslo Jiřině Mlíkovské, která soubor vedla, ale musela přijít porota nová čísla schvalovat. Zase jsem ukecal tympanistu, přišla komise, já jsme se tam zmítal, dělal jsem to samé. Můj táta tenkrát umřel, takže jsem to dělal s myšlenkou na to, že člověk bojuje s rakovinou a že to stejně končí smrtí. Imaginární lano, lezu, padám

a umírám... Po předváděčce si mě pozvali a už to začalo: „Dobry, soudruhu Kotěšovský, dobry to bylo. Ale my si to představujeme, že byste měl v ruce samopal, jako že bojujete proti tomu zlu, a že byste nakonec neumřel a vyhrál byste.“ V podstatě to bylo veselé, počítal jsem, že to nějak tak skončí.

Jak jste se rozhodl po dvou letech v AUSu, kam dál?
Trochu na mě byli našťvaní v Ostravě, že jsem se tam nevrátil, už v pátém ročníku chtěli, abych podepsal smlouvu do baletu. Myslel jsem, že půjdu k Jirkovi Srncovi do černého divadla a budu jezdit po cizině, ale on byl zrovna na zájezdě. Pak jsem zkoušel, že bych šel do souboru k Ladislavu Fialkovi, ale ten potřeboval někoho okamžitě, to nešlo. Nakonec jsem tedy udělal konkurz do Laterny magiky. Viděl jsem *Lásku v barvách karnevalu*, ve kterém tancovala moje spolužačka z konzervatoře Dáša Burgetová. Přišlo mi, že tanečníci jsou úplně vygumovaní tím velkým filmem, zanikají. Ale nakonec jsem tam šel a nelituji. A jsem tu jak dlouho? No přes čtyřicet let.

Hned potom začal Evald Schorm zkoušet Kouzelný cirkus.
To byl veliký úspěch a všichni mě chválili. Evald se mě jednou zeptal: „A ty to budeš hrát pořád?“ Chtěl mě trochu znejistit, protože se bál, že usnu na vavřínech. Evald byl strašně chytrý člověk a režisér. Já jsem to ze začátku opravdu bral jako vrchol a pak mi došlo, že mi chce říct, aby se tím neuspokojil, že role je to dobrá, ale vrchol to není, že mi to nesmí stačit. Pak jsem časem hrál Čaroděje ve *Sněhové královně*, kde jsem nejdřív dostal jen sbor, přišly další role... Pak ještě spolupráce s Pavlem Šmokem, to zase byl moderní balet. Nakonec se i Ladi-

slav Fialka ozval, šel jsme tedy na půl úvazku i k němu. Ale Laterna zvítězila, skvělá parta a v té době jsme byli pojem, zájezdy, v cizině si nás považovali.

Jaký byl váš první zájezd s Laternou magikou?
S *Kouzelným cirkusem* do New Yorku a hned z něj jsme za pár dnů přejížděli do Moskvy. Ruské publikum *Kouzelný cirkus* nepřijalo, mysleli si totiž, že jsme cirkus, že tam budou sloni, artisté. Jen jednou přišel student, kterého jsme protáhli přes zákulisí, protože neměl lístek, ten *Kouzelný cirkus* pochopil a nadšeně nám vyprávěl, jak se mu líbí myšlenka a režie, že to je geniální. Dokázali jsme si z toho zájezdu dělat legraci. Například jsme se vsadili, kdo najde a koupí největší kyč s motivem Lenina. My odznáčky atd., ale vyhrál to hlavní osvětlovač pan Martinovský. Pozval nás na pokoj, zhasnuto, tma, najednou rozsvítil a tam lampička ve tvaru sněhuláka – s obličejem Lenina! Zájezdy byly super, většinou všude velký úspěch: Belgie, Holandsko, Španělsko, Německo jsme projezdili celé.

Víte, kolik jste odehrál repríz jako Veselý klaun?
Ze začátku jsem si to zapisoval, pak jsem přestal, ale muselo to být přes 2000 repríz.

Určitě jste i hodně Veselých klaunů učil, roli po vás tančil i syn... Co je na rolích klaunů nejdůležitější?
Měl jsem výhodu, že jsem byl u začátku, znal jsem připomínky choreografa, režiséra, všechno jsem od Evalda vstřebával. Kotrmelec udělá každý, ale to duševno, co Evald chtěl do rolí dát, se musí pochopit. Nejtěžší právě je zvládnout jít od mladého přes zkušeného až po klauna, co

sotva chodí. Užít si lásku, úspěch, ale s vědomím, že stejně člověk skončí sám, nedohoní Venuši. Ale nebrečet nad tím. Evald vždycky říkal: „Budte rádi, že jste to prožili, že jste prožili krásný život.“ A zase nastupují ti mladí. Smějí se nám, že jsme staří ale my říkáme: „Kluci, vždyť vás čeká to samé, co nás, zase se poženete za láskou, za poznáním, bohatstvím...“ Ta myšlenka byla velice dobrá. A nejvíc mě těší, že to představení po tolika letech drží pohromadě, že to není o výkonech, ale zachovalo si podstatu.

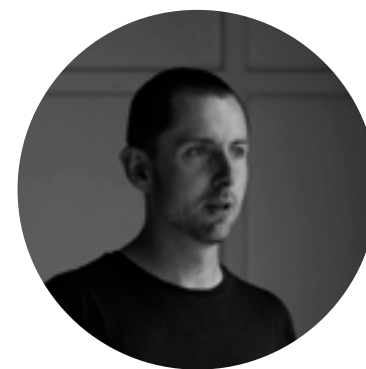
Spolupracujete ještě s Dětskou operou Praha...
Už asi 15 let. Dělán choreografie a hereckou přípravu, věnuji se pohybu i výrazu. Člověk má radost, že třeba i z Dětské opery vzešli úspěšní umělci, třeba Adam Plachetka, Petr Nekoranec, ale i další profese, které to snad obohatilo. Je to v mých letech už únavné, ale člověk má radost, že něco předá těm mladým talentíkům.

A také jste dělal pohybová aranžmá v činohrách.
To mě bavilo hodně. Nejsem choreograf v tom smyslu, že bych někdy vytvořil nějaký balet, ale pohybové práci jsme se věnoval, jezdil jsem hodně k Bezručům do Ostravy, do Pardubic, dělal jsem třeba pohybovku Báře Hrzánové v inscenaci *Hrdý Budžes*. Setkal jsem se s herci, kteří se odmítali hýbat, což mě mrzelo, s jinými jsme si zase spolupráci užili, třeba s Norbertem Lichým, s Václavem Postráneckým... Ale nejvíc stejně patřím k Laterně magie. Když už je tenhle rozhovor výroční, tak bych chtěl nakonec poděkovat svým kolegům, tvůrcům, tanečníkům, bez kterých bych ty svoje životní kotrmelce nezvládl.

Lucie Kocourková

> Za natáčení filmu pro inscenaci Kouzelný cirkus v roce 1976, s Vladimírem Pohořelým a Ivankou Kuchařovou.
Foto: Archiv ND

Laterna magika jako inspirace i vědecký objekt

Grafickým designérem roku 2019 byl na jarních výročních cenách Czech Grand Design vyhlášen **JAN MATOUŠEK**. Jak to souvisí s divadlem? Ocenění získal za grafický design knihy *Diktátor času: (De)kontextualizace fenoménu Laterny magiky* a vizuální koncepci výstavy *Laterna magika: Paměť experimentu*. Publikace se také umístila druhá v soutěži Nejkrásnější české knihy roku, pořádané Památníkem národního písemnictví a MKČR. Zajímalo nás, jak projekty vznikaly a jaký pohled na Laternu magiku má člověk z oboru sice kreativního, ale přece jen nám vzdáleného.

Kniha a výstava jsou dosti odlišné práce. Jak vzniká grafický design knihy, si asi dovedeme představit, ale co vše obnáší „vizuální koncepcí“? Představuji si pod tím spíš scénografii prostoru než grafiku.

Nabídka stát se součástí projektu ke mě přišla od NFA, konkrétně od Andrey Průchové Hrůzové, za což jí tímto patří ještě jednou velký dík. Vizuální koncepce udává formu. V případě Laterny magiky jsme stáli před nelehkým úkolem sjednotit několik desítek let, osudů a rozličných přístupů do jednoho tvaru. U Laterny ale nakonec, i přes její rozmanitost, můžeme vysledovat mnohá vodítka, která její různorodost propojují. Experimentální a progresivní tendence, technika a projekce – právě téma projekce se pro vizuální uchopení věci stalo klíčové. Světlo rozkládáme na stránkách knihy na červenou, zelenou a modrou barvu, čímž odkazujeme na aditivní způsob míchání barev, který používáme na monitorech a projektorech. Tato barevnost ve 400stránkové publikaci slouží jako navigace a odděluje tři velké celky – období vývoje Laterny. Barevný princip se dále propisuje do řešení výstavy, kde bylo nutné informace koncentrovat do menších bloků a navigovat diváka prostorem. V neposlední řadě do celého organismu vizuálního zpracování patří všechny digitální a tištěné aplikace – plakáty, pozvánky a další desítky drobností. Zde všude musíte cítit, že jde stále o tu samou věc. Samotnou kapitolou jsou také webové stránky projektu – jejich světelnost určuje pohyb naší planety. Podíváte-li se na web ráno nebo v poledne, setkáte se s bílým pozadím. Postupem do večera pozadí stránky postupně tmavne až do černé. Západ a východ slunce jsou myslím jednou z nejstarších scénografií, co kdy lidské oko spatřilo.

Jaké bylo pro vás zadání? Měl jste volnou ruku v tvorbě?

Od začátku byl vztah mezi zadáním a zpracováním nastaven tak, aby mohla nastat vzájemná symbióza. Myslím, že celý výzkumný tým v tomto ohledu fungoval skvěle. Jen svoboda je půda, na které

může vyrůst dobrý výsledek. S výstavními panely nám pomáhala Anežka Minaříková, jinak jsem téměř vše, od návrhu až po tisková data zpracovával v jedné osobě. Byl to velice intenzivní ponor, oddanost práci a skvělá zkušenost.

V čem se tato práce nejvíce odlišovala od vašich jiných projektů?

Objemem a intenzitou duševního ponoru. Od začátku jsem k Laterně magice zahořel vášní. Už ten samotný název je přitažlivý. Postupem se vašeň prohlubovala a definitivní zamilovanost spustily baletky v *Setkání na letišti*, *Otevírání studánek* od Bohuslava Martinů, Táňa Fišerová a další. Hořel jsem natolik, že mi nevařil ani rekordní počet poznámek pod čarou, ani kolečka korektur, ze kterých jsme nakonec – spolu s autorkami publikace Kateřinou Svatoňovou a Lucií Česálkovou – utvořili

ladění výsledného tvaru. Tento přístup k práci se snažím nacházet u všech projektů, jichž jsem součástí. Neumím dělat to, pro co nehořím nebo s čím nesouzním.

S jakými znalostmi o Laterně magice jste do projektu šel? Změnil se váš názor na ni?

Do projektu jsem v tomto smyslu skočil jako skokan do téměř neznámé hlubiny a mé, zpočátku velmi obecné znalosti, se postupně začaly rozrůstat. Je skvělé se svojí prací obohacovat. V rámci Laterny to u mne přesně tak bylo. S každou kapitolou jsem do sebe nasával nové informace a znalosti a navíc – zdigitalizovaný materiál, včetně nákrešů, je skutečný poklad. Jeho kouzlu těžko odolat. Prostor Nové scény ND je mi dobře znám, včetně zákulisních komnat. Přesto musím přiznat, že jsem Laternu magiku na živo dosud neviděl! A možná to bylo mojí výhodou – skočit do projektu nezátížen poznáním, ale o to více s touhou zkoumat.

Nedávno jsme si připomínali 100. výročí narození scénografa Josefa Svobody, který byl spoluzakladatelem Laterny magiky a vynálezcem mnoha řešení využívaných nejen na divadle. Měl jste na paměti i jeho práci, když jste připravoval výstavu?

Práce Josefa Svobody je úžasná. Vzhledem k době svého vzniku navíc naprosto přeskakuje dobu a působí jak z jiného vesmíru. Expo, polyekrany, černobílé skici a koláže. Doslova mi vzaly dech a jsou pro mne esencí Laterny magiky.

FOTO: R. BRUNDA

PĚTIHVĚZDIČKOVÁ BANKA K VAŠIM SLUŽBÁM

Již po páté za sebou jsme získali titul Klientsky nejpřívětivější banka roku. Vážíme si toho a děkujeme především Vám – našim klientům!

www.rb.cz

2019 2018 2017 2016 2015

Banka inspirovaná klienty

Gratulujeme

JINDŘICH ČERNÝ
Jindřich Černý (20. 6. 1930), divadelní kritik a historik, editor a překladatel. V Národním divadle pracoval postupně jako samostatný dokumentátor v archivu, vedoucí tiskového oddělení, odborný redaktor a vedoucí propagace. V letech 1991–1994 byl ředitelem Národního divadla. V roce 2008 se stal laureátem Ceny F. X. Šaldy za mimořádný počin v oblasti umělecké kritiky. Ocenění získal za knihu *Divadlo a společnost 1945–1955*.
Gratulujeme a přejeme co nejvíce zdraví!
(Na archivním snímku s režisérem Davidem Radokem).

Vzpomínáme

JIŘÍ KODET
Jiří Kodet (6. 12. 1937–25. 6. 2005). Do Činohry ND přišel r. 1991 z Činoherního klubu, kde prožil zásadní etapu své kariéry. V ND zůstal do r. 2004. Obdržel přemii Českého literárního fondu 1991/1992 za roli Weismana v inscenaci *Bílý muž a Rudá tvář*, Českého lva 1997 (*Knoflíkáři*), Českého lva 1999 (*Pelišky*), 28. 10. 2003 Medaili Za zásluhy 1. stupně. Z rolí v ND: Žak (*Sbohem Sokrate*), Pan von Flau (*Tajné peníze, tajná láska*), Doktor Relling (*Divoká kachna*), Markýz de Forlipopoli (*Mirandolína*), Kohn (*Oblak a valčík*), Dědeček (*Romance pro křídlovku*). Civilní snímek.

JIŘÍ JORAN
Jiří Joran (20. 6. 1920–5. 8. 2011), sólista Divadla 5. května, poté od r. 1948 člen opery ND (do r. 1989). Spolupracoval s filmem, rozhlasem a televizí, součástí tvorby byla i koncertní činnost, gramofonové nahrávky a překlady (černošské písně či operní libreta). Z rolí: Hajný (*Rusalka*), Harašta (*Příhody lišky Bystroušky*), Adolf z Harasova (*Jakobín*). Na snímku jako Jaroslav Prus, *Věk Makropulos*, 1956.

VLADIMÍR RÁŽ
Vladimír Ráž (1. 7. 1923–4. 7. 2000), člen Činohry ND (1954–1990). Působil rovněž ve filmu a televizi, intenzivně se věnoval recitaci. Držitel Ceny F. Filipovského za celoživotní mistrovství v dabingu (1997). Z rolí: Frederik (*Podzimní zahrada*), Hrabě de Guiche (*Cyrano z Bergeracu*), Továrník Werle (*Divoká kachna*), Haimón (*Děvka z města Théby*), Farář (*Rok na vsi*). Na snímku jako titulní Loupežník, 1954.

ANTONIE NEDOŠÍNSKÁ
Antonie Nedošínská (26. 6. 1885–17. 7. 1950), začínala jako ochotnice, žačka K. Želenského. Později členka ND (1928–1940). Největšího uplatnění dosáhla ve filmu. Z rolí v ND: Tekla Ivanovna (*Ženitba*), Klásková (*Lucerna*), Františka Bušková a Marie Dubská (*Naši furianti*). Na snímku jako Ančka, *M. D. Rettigová*, 1938.

Jindřich Černý * 90 let

Jiří Kodet † 15 let

Jiří Joran * 100 let

Vladimír Ráž † 20 let

Antonie Nedošínská * 135 let, † 65 let

Dana Medřická * 100 let
(11. 7. 1920–21. 1. 1983)

Před 100 lety se narodila Dana Medřická (11. 7. 1920–21. 1. 1983), herečka, která patří mezi nejosobitější představitelky našeho dramatického umění. Svým charakteristickým projevem, osobitou dikcí a typickými drobnými gesty, neobyčejnou vitalitou, nesentimentální, ale o to silnější dramatičností kombinovanou

s komediálním temperamentem se zapsala nejen do dějin českého divadla, ale i do paměti celého národa, který ji miloval. Dana Medřická dokázala svým citlivě lidským uchopením role velmi často silně poznamenat a vyzdvihnout celou inscenaci – tak tomu bylo s titulní Matkou Kuráží nebo Erži Orbánovou v *Kočíci hře*. Jejím

postavám věříme vše – lásku, oddanost, hloubku, povrchnost, maloměstáctví, zášť, moudrost, hloupost, krásu, ošklivost, prohru i vítězství. O paní Daně Medřické a jejím herectví zde není nutno dlouze psát – vzdáváme jí poctu a věnujeme tichou, ale o to intenzivnější vzpomínku. Děkujeme.

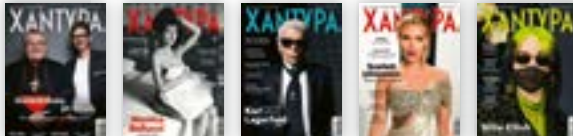
- ¹ Dům doni Bernardy (La Poncia), 1967
- ² Tramvaj do stanice Touha (Blanche), 1965
- ³ Kočíci hra (Erži Orbánová), 1974
- ⁴ Matka Kuráž a její děti (Matka Kuráží), 1970
- ⁵ Vévodkyně valdštejnských vojsk (Magdalena), 1980
- ⁶ Zimní pohádka (Hermiona), 1965

Foto: J. Svoboda

XANTYPA

ČESKÝ | NEZÁVISLÝ | SPOLEČENSKÝ MĚSÍČNÍK

www.xantypa.cz

předplatte si Xantypu

GENERÁLNÍ PARTNER

PARTNEŘI NÁRODNÍHO DIVADLA

PARTNEŘI INSCENACÍ

Čerstvé ryby pro vaše mistrovská díla.

www.nowaco.cz

PARTNER PREMIÉROVÝCH VEČERŮ

MECENÁŠI NÁRODNÍHO DIVADLA

Prof. Dr. Dadja Altenburg-Kohl

GENERÁLNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER

NÁRODNÍ DIVADLO
137. SEZONA ND
INFORMAČNÍ ZPRAVODAJ NÁRODNÍHO DIVADLA

Ředitel ND: prof. MgA. Jan Burian
Umělecký ředitel Činohry: Daniel Špínar
Správní ředitelka Činohry: Jana Dvořáková
Umělecký ředitel Opery Národního divadla a Státní opery: Per Boye Hansen
Správní ředitelka Opery Národního divadla a Státní opery: Bohdana Malik
Hudební ředitel Opery ND: Jaroslav Kyzlink
Hudební ředitel SO: Karl-Heinz Steffens
Umělecký ředitel Baletu ND: Filip Barankiewicz

Vychází 10× ročně, Praha
Vydavatel: Národní divadlo, Ostrovní 1, 112 30 Praha 1, T 224 901 537
IČ 00023337

ISSN: 1212-1045, MK ČR E 12722

Redaktoři a autoři informačních textů souborů (není-li uvedeno jinak):

Činohra, Nová scéna a Laterna magika:
Kateřina Ondroušková, T 224 901 236, k.ondrouskova@narodni-divadlo.cz
Kristýna Klimešová, T 224 901 407, kr.klimesova@narodni-divadlo.cz
Lukáš Novosad, T 224 901 263, l.novosad@narodni-divadlo.cz
Lucie Kocourková, M 601 338 154, l.kocourkova@narodni-divadlo.cz
Opera: Denisa Rausch, T 224 901 715, d.rausch@narodni-divadlo.cz
Balet: Kateřina Hanáčková, T 224 902 527, k.hanackova@narodni-divadlo.cz
Obchodní informace: Martina Čílková, T 224 901 520, m.cilkova@narodni-divadlo.cz
Redakce programových stránek: Markéta Houdková, T 224 901 603, m.houdkova@narodni-divadlo.cz
Distribuce: T 224 901 448, info@narodni-divadlo.cz

Odpovědná redaktorka: Dana Flídrová, d.flidrova@narodni-divadlo.cz, T 224 901 537
Grafická úprava: Petr Huml, Formata

Toto číslo vychází pouze v elektronické podobě: 11.6.2020
Redakční uzávěrka: 27.5.2020
Příští číslo vyjde: 25.8.2020

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER INSCENACÍ

mediální skupina **mafra**

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER

Český rozhlas

Josef Kotěšovský (* 30.6.1950)

shlíží coby Veselý klaun ze záběru filmového plátna na scénu inscenace *Kouzelný cirkus* (1977, r. E. Schorm), kde už dnes tančí a dělají si naschvály tanečníci o víc než generaci mladší. Tanečník Laterny magiky, mim a choreograf, kterého veselá letora a kotrmelce nejen na jevišti provázejí celý život, oslaví na konci měsíce jubileum.

Gratulujeme a přejeme hodně zdraví!